

Onderzoeksrapport Stichting Zonnehuizen

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Directie Markt en Consument

Oktober 2012

Inhoudsopgave

	pagina
1. Aanleiding	3
2. Onderzoeksaanpak	4
3. Korte beschrijving van Stichting Zonnehuizen	6
4. Beschrijving van het normenkader en het handelen van de te onderzoeken partijen	7
4.1 Normenkader voor het handelen van de te onderzoeken partijen	7
4.2 (Primair) verantwoordelijke partijen voor continuïteit van zorg	9
4.2.1 Raad van bestuur en raad van toezicht	9
4.2.2 Zorgkantoren	11
4.2.3 Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)	12
4.2.4 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)	14
4.3 (Primair) verantwoordelijke partijen voor kwaliteit van zorg	15
4.3.1 Raad van bestuur en raad van toezicht	15
4.3.2 Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ)	15
4.3.3 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)	17
4.4 Overige betrokken partijen	18
4.4.1 Ondernemingsraad en cliëntenraad	18
4.4.2 Waarborgfonds voor de zorgsector (WFZ)	19
4.4.3 Betrokken banken	20
4.4.4 Overnemende partijen	21
5. Slot	22

1. Aanleiding

In het voortgezet algemeen overleg (VAO) van 1 december 2011 over Stichting Zonnehuizen heeft de staatssecretaris van VWS toegezegd een onderzoek te zullen doen naar het in surseance van betaling raken van Stichting Zonnehuizen. Daarbij is specifiek toegezegd te onderzoeken welke rol de zorgkantoren, de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) hebben gespeeld bij de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen. De staatssecretaris van VWS heeft aangegeven dit onderzoek uit efficiencyredenen te willen laten uitvoeren door haar eigen medewerkers. Dit rapport bevat de resultaten van dit onderzoek.

De toezegging aan de Tweede Kamer is gedaan op het moment dat Stichting Zonnehuizen in surseance van betaling verkeerde. Op 27 december 2011 is de stichting failliet verklaard en heeft de curator de zorg tijdelijk door laten leveren. Vanaf 10 januari 2012 werden de zorgactiviteiten overgenomen door twee andere partijen, namelijk LSG-Rentray en de heer Winter¹. De voormalige Stichting Zonnehuizen ging vanaf dat moment verder onder de namen 'Zonnehuizen Kind & Jeugd' en 'DeSeizoenen'. Onder andere gezien deze feiten, is niet alleen de periode tot surseance van betaling onderzocht, maar is de onderzoeksperiode verbreed. De periode die onderzocht is, loopt van februari 2010 (kort hierna kreeg zorgkantoor Agis de eerste signalen van mogelijke financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen) tot en met juli 2012 (ruim een half jaar na het faillissement).

In dit onderzoek is een groter aantal partijen dan toegezegd betrokken. De toezegging aan de Tweede Kamer had betrekking op de IGZ, de NZa en de zorgkantoren, maar in dit onderzoek zijn ook de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Zonnehuizen, de ondernemingsraad, de cliëntenraad, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), de betrokken banken, de overnemende partijen en het ministerie van VWS meegenomen. Hierdoor kan er een completer beeld geschetst worden van de situatie omtrent de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen.

In dit rapport wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

1. Wat zijn de (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden van de te onderzoeken partijen² in het geval een zorgorganisatie in financiële problemen komt?
2. Hoe hebben de te onderzoeken partijen gehandeld met betrekking tot de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen vanaf februari 2010 tot en met juli 2012 (ruim een half jaar na het faillissement)?

Dit rapport gaat niet in op de oorzaken van het faillissement en/of de vraag of er aanleiding bestaat om vorderingen in te stellen tegen de voormalige (interim-)bestuurders van Stichting Zonnehuizen in verband met het ontstaan van het faillissement. De curator doet hiernaar momenteel onderzoek. Zij zal hierover op een later moment een conclusie trekken en dit publiceren op de website

www.vanvanriet.nl.

¹ De heer Winter heeft zorgactiviteiten overgenomen vanuit zijn rol als zorgondernemer en in dit geval als eigenaar van DeSeizoenen.

² Hier wordt, naast de IGZ, de NZa en het zorgkantoor, dus ook gekeken naar de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Zonnehuizen, de ondernemingsraad, de cliëntenraad, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), de betrokken banken, de overnemende partijen en het ministerie van VWS.

2. Onderzoeksaanpak

Het onderzoek is in de periode van januari 2012 tot en met oktober 2012 uitgevoerd door de directie Markt en Consument van het ministerie van VWS. Zoals eerder staat beschreven, is in het onderzoek de periode van februari 2010 tot en met juli 2012 onderzocht.

De eerste stap in het onderzoek betrof het in kaart brengen van de partijen die betrokken zijn geweest bij de verslechterde financiële situatie van Stichting Zonnehuizen. Dit betreft: de IGZ, de NZa, de zorgkantoren, de raad van bestuur van Stichting Zonnehuizen (in verschillende samenstellingen), de raad van toezicht van Stichting Zonnehuizen (in verschillende samenstellingen), het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), de verschillende betrokken banken, de cliëntenraden van Stichting Zonnehuizen, de ondernemingsraad van Stichting Zonnehuizen, de overnemende partijen en het ministerie van VWS³.

Vervolgens is er in drie stappen een feitelijke reconstructie gemaakt van alle gebeurtenissen:

- 1) Als eerste stap is er op grond van de bij het ministerie van VWS beschikbare kennis een feitelijke reconstructie gemaakt van de belangrijkste gebeurtenissen bij en rondom Stichting Zonnehuizen. Deze feitelijke reconstructie is vormgegeven in een chronologisch feitenoverzicht.
- 2) Als tweede stap is aan elke partij dát deel van het chronologisch feitenoverzicht voorgelegd, dat op hem/haar betrekking heeft. Daarbij is aan alle partijen gevraagd om het chronologisch feitenoverzicht te controleren op juistheid en de witte vlekken nader in te vullen. Daarnaast heeft er, gezien de toezegging aan de Tweede Kamer, een interview plaatsgevonden met de zorgkantoren, de NZa en de IGZ. In deze interviews zijn enkele onderwerpen en gebeurtenissen meer uitgebreid besproken. Daarbij ging het vooral over de momenten en de manier waarop de partijen betrokken zijn geraakt en geweest bij Stichting Zonnehuizen.
- 3) Ten slotte zijn de reacties uit stap 2 verwerkt en is aan alle partijen de mogelijkheid geboden het complete chronologisch feitenoverzicht te controleren op juistheid.

In de eerste hoor- en wederhoorfase (stap 2) hebben de voormalige raad van bestuur, de voormalige raad van toezicht, de zorgkantoren, de NZa, de IGZ, het WFZ en de curator⁴ meerdere aanvullingen op het chronologisch feitenoverzicht gegeven. De ondernemingsraad heeft laten weten geen aanvullingen te hebben. De betrokken banken hebben twee aanvullingen doorgegeven en aangegeven verder niet inhoudelijk te reageren op het chronologisch feitenoverzicht. De interim-bestuurder, de nieuwe raad van toezicht, de cliëntenraad en de overnemende partijen hebben geen inhoudelijke reactie op het chronologisch feitenoverzicht gegeven in de fase van stap 2.

³ Aangezien Stichting Zonnehuizen ook speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aanbood, waren het ministerie van OCW en de Inspectie van het Onderwijs ook betrokken. Deze partijen vallen echter buiten de reikwijdte van dit onderzoek.

⁴ Het handelen van de curator wordt binnen dit onderzoek niet onderzocht, maar aangezien zij wel in het chronologisch feitenoverzicht voorkomt, is het chronologisch feitenoverzicht voor hoor en wederhoor aan haar voorgelegd.

Na het verwerken van de reacties van de partijen op het chronologisch feitenoverzicht én de interviews met het zorgkantoor/de zorgverzekeraar dat/die namens de betrokken zorgkantoren opereerde (Achmea/Agis), de NZa en de IGZ, is het aangepaste chronologisch feitenoverzicht in zijn geheel aan de te onderzoeken partijen toegezonden (stap 3). In de tweede hoor- en wederhoorfase hebben de betrokken banken, zoals reeds kenbaar gemaakt in de eerste hoor- en wederhoorfase, niet gereageerd op het chronologisch feitenoverzicht. De overige eerder genoemde partijen hebben gereageerd door geen, slechts enkele of meerdere (tekstuele) aanpassingen voor te stellen. Deze aanpassingen zijn vervolgens verwerkt.

De aanvullende feiten die in het kader van hoor en wederhoor door de te onderzoeken partijen zijn aangeleverd ten behoeve van het chronologisch feitenoverzicht, zijn gecontroleerd op basis van de kennis die het ministerie van VWS tot zijn beschikking heeft. Wanneer deze feiten niet strookten met de kennis die het ministerie van VWS tot haar beschikking heeft, dan zijn deze feiten niet opgenomen in het chronologisch feitenoverzicht.

In bijlage 1 is het definitieve chronologisch feitenoverzicht opgenomen.

Dit overzicht is vervolgens per partij tegen het voor hen geldende normenkader aangehouden (zie hoofdstuk 4.1). Het normenkader beschrijft per partij de verschillende (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden. Vervolgens is gekeken of het handelen van de partijen overeen komt met het normenkader. De belangrijkste bevindingen van deze analyse zijn weergegeven in het voorliggende onderzoeksrapport.

3. Korte beschrijving van Stichting Zonnehuizen

Stichting Zonnehuizen was, zoals in haar jaarverslag over 2009 staat, een landelijk werkende organisatie voor geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen, jeugdigen en volwassenen. Het jaarverslag over 2009 staat in het teken van de groei die Stichting Zonnehuizen heeft doorgemaakt in de jaren voorafgaand aan 2009. Het gaat hier om de fusies tussen Zonnehuizen Kind en Jeugd en Bronlaak-Heimdal in 2008, leidend tot de organisatie Stichting Zonnehuizen, en in vervolg daarop de fusie per 1 januari 2009 van Stichting Zonnehuizen en de BellisGroep.

Stichting Zonnehuizen werkte vanuit een antroposofische inspiratie en positioneerde zich nadrukkelijk op het snijvlak van cure, care, speciaal onderwijs en arbeidsgerichte leerwegen. Stichting Zonnehuizen was verspreid over een groot aantal locaties. Stichting Zonnehuizen had een klinische capaciteit van 807 plaatsen en leverde aan 2025 cliënten extramurale zorg. Het personeelsbestand bestond uit 1208 FTE's en het exploitatiebudget bedroeg ongeveer € 90 miljoen (cijfers 2009). Het budget van 2009 was grotendeels afkomstig uit de AWBZ (ongeveer € 70 miljoen). Daarnaast was er budget afkomstig uit de Zvw (ongeveer € 13 miljoen). Op titel van speciaal onderwijs beschikte Stichting Zonnehuizen over ongeveer € 6 miljoen budget.

4. Beschrijving van het normenkader en het handelen van de te onderzoeken partijen

Dit hoofdstuk geeft antwoord op de twee onderzoeksvragen die eerder al vermeld werden, namelijk:

1. Wat zijn de (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden van de te onderzoeken partijen⁵ in het geval een zorgorganisatie in financiële problemen komt?
2. Hoe hebben de onderzochte partijen gehandeld met betrekking tot de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen vanaf februari 2010 tot en met juli 2012 (ruim een half jaar na het faillissement)?

De eerste onderzoeksvraag wordt beantwoord in alle paragrafen van dit hoofdstuk. De tweede onderzoeksvraag wordt beantwoord in de paragrafen 4.2 tot en met 4.4.

4.1 Normenkader voor het handelen van de te onderzoeken partijen

Het normenkader voor het handelen van de te onderzoeken partijen wordt gevormd door drie onderdelen:

- 1) Het eerste onderdeel van het normenkader is van toepassing op alle te onderzoeken partijen. Het bestaat uit de specifieke (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden van de te onderzoeken partijen. Dit onderdeel is in de volgende paragrafen, per te onderzoeken partij, weergegeven in een tekstvak.
- 2) Het tweede onderdeel van het normenkader is slechts van toepassing op partijen die (primaire) verantwoordelijkheden hebben voor de continuïteit van zorg. Dit zijn de raad van bestuur en raad van toezicht, de zorgkantoren, de NZa en het ministerie van VWS. Dit onderdeel van het normenkader bestaat uit de (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden van de hierboven genoemde partijen in situaties waarin een zorgaanbieder financiële problemen heeft. Deze rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn nader beschreven in de brief 'Waarborgen voor continuïteit van zorg'⁶ die in april 2011 aan de Tweede Kamer is gestuurd en die onder andere is gebaseerd op de lessen die getrokken zijn na de financiële problemen bij Meavita en het IJsselmeerziekenhuis. De inhoud van deze beleidsbrief is staand beleid en door de Tweede Kamer niet controversieel verklaard bij de val van het Kabinet Rutte in april 2012.

De kern van deze brief 'Waarborgen van continuïteit van zorg' wordt gevormd door het feit dat bestuurders van zorgaanbieders in Nederland de vrijheid hebben om keuzes te maken die bijdragen aan verantwoorde zorgverlening. Daarbij zijn bestuurders van zorgaanbieders ook verantwoordelijk voor de financiële consequenties van die keuzes. In het uiterste geval betekent dit dat een zorgaanbieder failliet kan gaan. Dat neemt niet weg dat ook andere partijen verantwoordelijkheden hebben wanneer duidelijk wordt dat een zorgaanbieder in financiële problemen verkeert: zorgverzekeraars en zorgkantoren hebben een wettelijke zorgplicht (artikel 11 lid 1 Zvw en artikel 6 AWBZ) en de NZa houdt toezicht op de naleving van de zorgplicht door zorgverzekeraars en zorgkantoren. Het ministerie van VWS heeft een

⁵ Hier wordt naast de IGZ, de NZa en het zorgkantoor (de partijen waar het onderzoek conform de toezegging aan de Tweede Kamer betrekking op had) ook gekeken naar de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Zonnehuizen, de ondernemingsraad, de cliëntenraad, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), de betrokken banken, de overnemende partijen en het ministerie van VWS.

⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 620, nr. 10.

specifieke verantwoordelijkheid voor het waarborgen van bepaalde vormen van zorg wanneer de aanbieder daarvan failliet is gegaan én er (nog) geen andere aanbieder(s) bereid is/zijn om deze zorg over te nemen. Het gaat daarbij om cruciale zorg⁷. Het ministerie van VWS levert geen financiële steun aan zorgaanbieders om daarmee een faillissement te voorkomen. Het ministerie waarborgt kort gezegd de continuïteit van zorg voor patiënten/cliënten en niet de continuïteit van de instelling. De brief 'Waarborgen voor continuïteit van zorg' wordt ondersteund door een wetsvoorstel waarmee onder andere de regels voor signalering van risico's ten aanzien van kwaliteit worden aangescherpt⁸. Dit wetsvoorstel ligt momenteel ter bespreking in de Tweede Kamer.

- 3) Het derde onderdeel van het normenkader is slechts van toepassing op partijen die (primaire) verantwoordelijkheden hebben voor de kwaliteit van zorg. Dit zijn de raad van bestuur en de raad van toezicht, de IGZ en het ministerie van VWS. Dit onderdeel van het normenkader bestaat uit de (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden van de hierboven genoemde partijen bij het waarborgen van de kwaliteit van de geleverde zorg. Deze rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn nader beschreven in de Kwaliteitswet Zorginstellingen.

In de volgende paragrafen wordt, op basis van het chronologisch feitenoverzicht, naast de eerste onderzoeksvraag ook de tweede onderzoeksvraag beantwoord. Allereerst zijn de partijen beschreven op wie het eerste en het tweede onderdeel van het normenkader van toepassing is (de partijen die (primaire) verantwoordelijkheden dragen voor de continuïteit van zorg). Daarna worden de partijen beschreven op wie het eerste en het derde onderdeel van het normenkader van toepassing is (de partijen die (primaire) verantwoordelijkheden dragen voor de kwaliteit van zorg). Tot slot worden de overige partijen beschreven waarop slechts het eerste deel van het normenkader van toepassing is (de ondernemingsraad, de cliëntenraad, het WFZ, de betrokken banken en de overnemende partijen).

⁷ Cruciale zorg is die zorg waarvoor geldt dat wanneer zij (tijdelijk) niet (voldoende dichtbij) beschikbaar is, cliënten ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen of (bij langdurige zorg) ernstig worden belemmerd in hun dagelijks functioneren. Op dit moment is dat AWBZ-zorg, spoedeisende hulp, acute verloskunde, ambulancezorg en crisis GGZ.

⁸ Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 33 253, nr. 2 en 3

4.2 (Primair) verantwoordelijke partijen voor continuïteit van zorg

4.2.1 Raad van bestuur en raad van toezicht

- De raad van bestuur van een zorginstelling zoals Stichting Zonnehuizen is als gevolg van artikel 2:291 van het Burgerlijk Wetboek belast met het besturen van de stichting, behoudens beperkingen volgens de statuten.
- Een toezichthoudend orgaan (vaak een raad van toezicht) is bij zorgaanbieders met een WTZi-toelating verplicht als gevolg van artikel 6.1 van het Uitvoeringsbesluit WTZi. Het uitvoeringsbesluit bepaalt ook de taak van het toezichthoudende orgaan, namelijk toezicht houden op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling en deze met raad ter zijde staan.
- Op basis van artikel 3.5 van de Kwaliteitswet Zorginstellingen organiseert de zorgaanbieder de zorgverlening op zodanige wijze, voorziet de zorgaanbieder de instelling zowel kwalitatief als kwantitatief zodanig van personeel en materieel, en draagt zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, dat een en ander leidt of redelijkerwijs moet leiden tot verantwoorde zorg.

De raad van bestuur van een organisatie is primair verantwoordelijk voor het besturen van de organisatie, de continuïteit ervan en het leveren van verantwoorde zorg binnen zijn zorgorganisatie. Het behoort tot de taak van de raad van bestuur om een gezonde financiële situatie te creëren en te behouden. In het geval van financiële problemen mag van de raad van bestuur verwacht worden dat deze alles doet wat in zijn vermogen ligt om financiële problemen op te lossen en de continuïteit en kwaliteit van de zorg veilig te stellen. De raad van toezicht is conform de Wet Toelating Zorginstellingen (WTZi) verantwoordelijk voor het houden van toezicht op (het handelen van) de raad van bestuur en heeft ten opzichte van de raad van bestuur een adviesfunctie. In het geval van financiële problemen mag van de raad van toezicht verwacht worden dat deze extra toeziet op het handelen van de raad van bestuur en op de continuïteit en kwaliteit van zorg die de zorgorganisatie levert.

Raden van bestuur en raad van toezicht van januari 2009 t/m mei 2011

Op 1 januari 2009 vindt er een fusie plaats tussen de Bellisgroep en Stichting Zonnehuizen. In de raad van bestuur en raad van toezicht hebben nadien verschillende bestuurlijke wisselingen plaatsgevonden. De eerste bestuurlijke wisseling binnen de raad van bestuur vindt plaats in het derde semester van 2009. Volgens het jaarverslag over 2009 constateert de raad van toezicht dat de duale bestuursstructuur niet het best werkende model is. Daarop heeft de raad van toezicht zijn verantwoordelijkheid genomen en besloten het duale karakter van de raad van bestuur op te heffen. In het jaarverslag over 2009 staat dat in goed onderling overleg is besloten de samenwerking met één van de bestuurders te beëindigen, waardoor de raad van bestuur voortaan zou bestaan uit één persoon. De tweede bestuurlijke wisseling vindt plaats in april 2011 toen de bestuurder in overleg met de raad van toezicht zijn functie neerlegde en overdroeg. De laatste bestuurlijke wisselingen binnen de raad van bestuur hebben in mei en juni 2011 plaatsgevonden, na het opzeggen van het vertrouwen in de raad van bestuur door de ondernemingsraad.

De ondernemingsraad en de cliëntenraad zeggen in mei 2011 ook het vertrouwen in de raad van toezicht op, waarna een volledig nieuwe raad van toezicht binnen een week is benoemd.

Onder de verantwoordelijkheid van de voormalige raad van bestuur die in functie is vanaf het derde kwartaal 2009 tot april 2011, verslechtert de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen ernstig (jaarrekening 2009: positief resultaat ± € 500.000; concept-jaarrekening 2010: verlies € 18,4 miljoen; jaarrekening 2011: niet beschikbaar.). De negatieve financiële resultaten hebben er niet toe geleid dat er wijzigingen in de raad van toezicht of de raad van bestuur zijn doorgevoerd tussen het derde kwartaal van 2009 tot april 2011.

Raad van bestuur en raad van toezicht van mei 2011 t/m december 2011

Na het vertrek van de voormalige raad van bestuur in april 2011, zijn er na elkaar twee interim-bestuurders geweest. De eerste interim-bestuurder is afkomstig uit de raad van toezicht en heeft de functie ongeveer drie weken vervuld. Nadat de ondernemingsraad het vertrouwen in haar als interim-bestuurder opzegt, heeft ze haar portefeuille direct ter beschikking gesteld, waarna er half juni 2011 een tweede interim-bestuurder (hierna: interim-bestuurder) wordt aangesteld.

De interim-bestuurder en de nieuwe raad van toezicht hebben veelvuldig contact met de betrokken partijen, met name de zorgkantoren, de IGZ, de betrokken banken en het WFZ. Over de mogelijke risico's voor de kwaliteit van zorg wordt voornamelijk gesproken met de IGZ. De IGZ concludeert meerdere malen dat de interim-bestuurder zich in 2011 sterk maakt voor een goede kwaliteit van zorg en daar stevig verbeteringen in doorvoert. Dit wordt bevestigd door de cliëntenraad en de ondernemingsraad.

De gesprekken met de zorgkantoren, de betrokken banken en het WFZ gaan voornamelijk over pogingen de financiële problemen op te lossen. In mei 2011 besluiten de betrokken banken om Stichting Zonnehuizen onder aanvullende voorwaarden een krediet te verstrekken van € 3 miljoen. In juni 2011 blijkt dat Stichting Zonnehuizen niet kan voldoen aan de aanvullende voorwaarden van de banken: zij kan niet tijdig de jaarrekening van 2010, de begroting van 2011 en een herstelplan ter beschikking stellen aan de betrokken banken. In juli 2011 verstrekken de betrokken banken nogmaals een krediet van € 3,5 miljoen. In augustus 2011 geven de banken aan dat ze geen extra krediet meer zullen verstrekken, ondanks het verzoek daartoe van zowel de interim-bestuurder als de raad van toezicht. Eén van de redenen die de betrokken banken hiervoor geven, is dat Stichting Zonnehuizen naar hun idee onvoldoende heeft voldaan aan de gemaakte afspraken over het aanleveren van voortgangsinformatie. Vervolgens probeert de interim-bestuurder nieuwe investeerders aan te trekken, maar wanneer dit niet lukt wordt er op 28 november 2011 surseance van betaling aangevraagd. Op 27 december 2011 volgt het faillissement van Stichting Zonnehuizen, omdat de stichting niet in staat is haar schuldeisers te betalen en het er niet naar uitziet dat ze dit na verloop van tijd wel zal kunnen.

Dit onderzoek richt zich niet op de oorzaak van het faillissement. Vanuit haar wettelijke taak doet de curator momenteel onderzoek naar de oorzaak van het faillissement. De curator is nog niet klaar met haar onderzoek, maar in het laatste verslag van 30 juli 2012 geeft zij aan dat uit de gesprekken die zij voerde blijkt dat de vele fusies in 2008 en 2009 niet zorgden voor efficiency, omdat er geen adequaat integratieplan was. Ook was er beperkte managementinformatie beschikbaar, waardoor de raad van bestuur weinig zicht had op de financiën. De curator geeft in haar laatste faillissementsverslag aan

dat zij nog niet voldoende gevorderd is met haar onderzoek naar de oorzaken van het faillissement⁹. Het al dan niet aansprakelijk stellen van de (interim-)bestuurder(s) is afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek van de curator.

4.2.2 Zorgkantoren

- De Zvw-verzekeraar respectievelijk de AWBZ-verzekeraar hebben een zorgplicht ten opzichte van hun verzekerden. Dit is vastgelegd in artikel 11 van de Zvw en artikel 6 van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ):
- Zorgkantoren zijn als gevolg van artikel 4 van een beschikking van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Stcrt. 2011, 16602, houdende de aanwijzing van administratie-instellingen bijzondere ziektekosten, belast met een aantal taken. Zij zijn onder andere belast met de zorginkoop en de controle op de financiële positie van de zorgaanbieders. Ze nemen, indien nodig, actie met het oog op continuïteit van zorgverlening aan cliënten.

Zorgplicht

Zorgverzekeraars en zorgkantoren hebben volgens de Zorgverzekeringswet en de AWBZ een 'zorgplicht'. Deze zorgplicht houdt in dat zorgverzekeraars de zorg waaraan hun verzekerden behoefte hebben, in alle gevallen moeten (laten) leveren of vergoeden. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als de continuïteit van zorg door financiële problemen van een specifieke zorgaanbieder in het geding is. Om de zorgplicht te kunnen waarborgen, moet een zorgkantoor of zorgverzekeraar ervoor zorgen dat hij vroegtijdig op de hoogte is van een mogelijk risico voor de continuïteit van zorg voor zijn verzekerden. Een manier om dit te doen is het opnemen van afspraken in contracten met zorgaanbieders over het vroegtijdig melden van mogelijke risico's voor de continuïteit. Hiernaast kunnen zorgkantoren en zorgverzekeraars zelf financiële gegevens van zorgaanbieders in de gaten houden. De risico's kunnen op financieel gebied liggen, maar ook meer kwalitatief van aard zijn, zoals een wijziging in de samenstelling van de raad van bestuur of een grote reorganisatie. Het zorgkantoor bepaalt, samen met de zorgaanbieder, welke financiële en kwalitatieve indicatoren relevant zijn. Met die indicatoren kunnen het zorgkantoor en de zorgaanbieder actief in gesprek gaan over de nakoming van de afspraken. Daarnaast kan het zorgkantoor op tijd meedenken over mogelijke oplossingen wanneer de zorgaanbieder aangeeft dat er problemen zijn op het gebied van continuïteit van zorg. Het zorgkantoor moet ook proactief beleid opstellen dat beschrijft welke stappen het zorgkantoor onderneemt om aan zijn zorgplicht te blijven voldoen bij een signaal dat een aanbieder de zorg (mogelijk) niet meer kan continueren. Dit proactieve beleid wordt vaak ook wel een 'terugvalplan' genoemd. Voorbeelden van 'terugvalplannen' zijn het contracteren van andere aanbieders of het enthousiasmeren van anderen partijen om de zorg over te nemen.

Stichting Zonnehuizen was een landelijk werkende zorginstelling en dus waren er meerdere zorgkantoren bij de stichting betrokken. Zorgkantoor Agis fungeerde als aanspreekpunt namens de andere betrokken zorgkantoren. Vanaf februari 2010 was er bij zorgkantoor Agis verhoogde aandacht voor Stichting Zonnehuizen, aangezien het zorgkantoor constateerde dat er noodzakelijke

⁹ Op de website van de curator (www.vanvanriet.nl) is steeds het meest recente faillissementsverslag te vinden.

veranderingen moesten plaatsvinden ter uniformering en integratie van processen. Medio 2010 wordt door zorgkantoor Agis, op basis van een analyse van de jaarstukken over 2009 die toen openbaar werden, geconstateerd dat de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen een potentieel risico zou kunnen vormen; in het 'early-warning-systeem' van het zorgkantoor scoort Stichting Zonnehuizen 'code rood'. Overigens is het resultaat in 2009 nog positief en is er een goedkeurende accountantsverklaring aangeleverd. Stichting Zonnehuizen heeft tot dan toe bij zorgkantoor Agis zelf geen melding gemaakt van financiële problemen. Hierna houden de zorgkantoren de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen onderwerp van gesprek.

Vanaf oktober 2010 is er naar aanleiding van een liquiditeitsprobleem bij Stichting Zonnehuizen (een vordering van Agis Zorgverzekeringen op Stichting Zonnehuizen die ontstond door een herrekening van de financiering van onderhanden werk) bij de zorgkantoren toenemende aandacht voor financiële problematiek van de stichting. Er is frequent overleg geweest tussen Stichting Zonnehuizen en de zorgkantoren over financiële situatie, uitmondend in een gesprek op 8 februari 2011 met de raad van bestuur van Stichting Zonnehuizen en zorgkantoor Agis. Tijdens dit gesprek wordt afgesproken dat Stichting Zonnehuizen wekelijks een update stuurt van de financiële situatie aan zorgkantoor Agis. Stichting Zonnehuizen houdt zich volgens zorgkantoor Agis, ondanks rappel, niet aan deze afspraak. Rond die periode wordt het zorgkantoor Agis ook duidelijk dat in het resultaat over 2010 diverse correcties moeten plaatsvinden over aspecten die in 2009 al bekend waren, uitmondend in een beoogd verlies van circa € 16 miljoen.

Tijdens de interviews die in het kader van stap 2 van de onderzoeksaanpak zijn gehouden met de zorgkantoren en de IGZ, is naar voren gekomen dat zowel de zorgkantoren als de IGZ in de maanden die volgden het idee hadden dat zij van Stichting Zonnehuizen niet dezelfde informatie ontvingen over de financiële situatie. Hoewel dit verklaard zou kunnen worden vanuit de verschillende rollen en veronderstelde informatiebehoefte, verbaasde het de zorgkantoren de IGZ en schaadde het het vertrouwen in de raad van bestuur van Stichting Zonnehuizen. Als gevolg hiervan gaan de zorgkantoren en de IGZ in april 2011 met de raad van toezicht in gesprek, waarbij ze naar eigen zeggen beide aangeven geen vertrouwen meer te hebben in het bestuur van Stichting Zonnehuizen. De raad van bestuur besluit vervolgens zelf zijn functie neer te leggen. Uit informatie van de NZa en de zorgkantoren blijkt dat de interim-bestuurder van Stichting Zonnehuizen, in nauwe betrokkenheid met zorgkantoor Agis, actief werkt aan een oplossing voor de problemen.

De continuïteit van de zorg binnen Stichting Zonnehuizen is niet in gevaar geweest. Nadat surseance van betaling is aangevraagd en tot het faillissement, hebben de zorgkantoren/zorgverzekeraars¹⁰ besloten om Stichting Zonnehuizen te blijven bevoorschotten, op basis van de toezegging van Stichting Zonnehuizen dat de continuïteit van zorg gewaarborgd zou worden.

Tijdens het faillissement waarborgen de zorgkantoren de continuïteit van zorg door de productieafspraken met Stichting Zonnehuizen te blijven continueren en deze over te zetten op de overnemende partijen (de heer Winter en LSG-Rentray). Met de overnemende partijen zijn daarna door de zorgkantoren opnieuw afspraken gemaakt.

¹⁰ Vanaf 1 juli 2011 wordt er niet langer gehandeld vanuit zorgkantoor Agis, maar vanuit Achmea en Agis gezamenlijk. Daarom wordt vanaf dit moment in de tekst de term 'zorgkantoor/zorgverzekeraar' gehanteerd.

4.2.3 Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

- De taken van de NZa zijn vastgelegd in de artikelen 16 e.v. van de Wet marktordening gezondheidszorg. De NZa is onder andere belast met het toezicht op de rechtmatige uitvoering door de Zvw-zorgverzekeraars en de rechtmatige en doelmatige uitvoering door de AWBZ-verzekeraars en zorgkantoren (artikel 16 sub b en sub d WMG).
- Hiernaast is de NZa belast met markttoezicht, marktontwikkeling en tarief- en prestatieregulerings op het terrein van de gezondheidszorg (artikel 16 sub a WMG). In het geval van faillissement en overname ziet de NZa toe op het risico van aanmerkelijke marktmacht (artikel 47 e.v. WMG).

De NZa ziet toe op de naleving van de zorgplicht door de zorgverzekeraar, of in dit geval het zorgkantoor. Zorgkantoren moeten proactief maatregelen treffen als er signalen zijn dat de continuïteit van de zorg in het geding is. De NZa heeft dit voor de AWBZ als prestatie-indicator opgenomen in het normenkader voor de uitvoering van de AWBZ in 2011 en houdt hier toezicht op. Indien zorgkantoren niet proactief maatregelen treffen, kan de NZa een aanwijzing opleggen. Ook als het zorgkantoor wel proactief maatregelen treft, heeft de NZa de mogelijkheid het zorgkantoor verbeteracties op te leggen. De NZa heeft zo meerdere prikkels om zorgkantoren te stimuleren om afspraken te maken met de aanbieders over continuïteitsvraagstukken.

De NZa informeert het ministerie van VWS in maart 2011 dat zowel de zorgkantoren als de NZa op de hoogte zijn van financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen. Daarbij geeft de NZa aan dat Stichting Zonnehuizen op dat moment werkt aan een oplossing en dat zorgkantoor Agis daar nauw bij betrokken is. Via de zorgkantoren en de IGZ wordt de NZa op de hoogte gehouden van de situatie bij Stichting Zonnehuizen. In juni 2011 laten de zorgkantoren de NZa weten een terugvalplan gereed te hebben om de zorgplicht jegens hun verzekerden te waarborgen, mocht de continuïteit van zorg bij Stichting Zonnehuizen in gevaar komen. In het terugvalplan beschrijven de zorgkantoren meerdere scenario's, waaronder de mogelijkheid waarbij Stichting Zonnehuizen opgesplitst wordt. De NZa stelt het ministerie van VWS in september 2011 op de hoogte van het feit dat ze regelmatig contact onderhoudt met de zorgkantoren over de ontwikkelingen rondom Stichting Zonnehuizen. Eind november 2011, nadat Stichting Zonnehuizen surseance van betaling heeft aangevraagd, vraagt het ministerie van VWS aan de NZa of de zorgkantoren ook voor het geval Stichting Zonnehuizen failliet gaat een terugvalplan gereed hebben. Dit is het geval. De inhoud van het terugvalplan is niet gedeeld met het ministerie van VWS, gezien de rol van het ministerie bij continuïteit van zorg en aangezien in het algemeen de afspraak geldt dat de NZa (marktgevoelige) informatie uit zo'n terugvalplan strikt voor zichzelf houdt.

Daarnaast meldt de NZa in november 2011 dat ze geen gevallen van fraude bij Stichting Zonnehuizen heeft aangetroffen. De NZa heeft dit onderzocht nadat het ministerie van VWS de NZa dat had gevraagd naar aanleiding van vragen van de Tweede Kamer tijdens het algemeen overleg op 23 november 2011. In de aanloop naar het faillissement in december 2011 heeft de NZa zeer intensief contact met de zorgkantoren over de financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen.

4.2.4 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

- De landelijke overheid heeft op basis van artikel 22 van de Grondwet de taak om maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid.

Het ministerie van VWS is ervoor verantwoordelijk dat de zorg aan patiënten en cliënten van goede kwaliteit, toegankelijk en betaalbaar is. Die verantwoordelijkheid neemt het ministerie door het scheppen van (wettelijke) randvoorwaarden zoals eisen aan goed bestuur, een adequaat bekostigingssysteem, waarborgen voor kwaliteit van zorg, goed toezicht en randvoorwaarden ten aanzien van de zorgplicht. Naast de verantwoordelijkheden van zorgaanbieders, zorgverzekeraars/zorgkantoren en de NZa bij het waarborgen van continuïteit van zorg, heeft het ministerie van VWS een specifieke verantwoordelijkheid voor het waarborgen van bepaalde vormen van zorg wanneer de aanbieder daarvan failliet is gegaan én er (nog) geen andere aanbieder(s) bereid is/zijn om deze zorg over te nemen. Het gaat daarbij om cruciale zorg¹¹. Wanneer de NZa heeft geconcludeerd dat zorgverzekeraars of zorgkantoren terecht een beroep hebben gedaan op overmacht, dan zorgt de overheid ervoor dat de zorg geleverd kan blijven door een vangnetstichting op te richten. Om te kunnen voldoen aan hun zorgplicht, zullen zorgverzekeraars en zorgkantoren met zo'n vangnetstichting een contract afsluiten. Het ministerie van VWS levert geen financiële steun aan zorgaanbieders om daarmee een faillissement te voorkomen. Het ministerie waarborgt kort gezegd de continuïteit van zorg voor patiënten/cliënten en niet de continuïteit van de instelling.

Het ministerie van VWS wordt op 4 maart 2011 door het WFZ op de hoogte gebracht van de financiële problemen bij de Stichting Zonnehuizen. Dit doet het WFZ op basis van de afspraak op grond waarvan zij het ministerie van VWS dient te informeren indien er financiële problemen zijn bij zorginstellingen die leningen hebben waarop een rijksgarantie rust. Vanaf dat moment wordt het ministerie van VWS geregeld op de hoogte gehouden door met name de NZa, de IGZ en het WFZ. De NZa informeert het ministerie van VWS over de wijze waarop de zorgkantoren hun zorgplicht vervullen. De IGZ informeert het ministerie van VWS over de kwaliteit van de (cruciale) zorg die geleverd wordt door Stichting Zonnehuizen. Het WFZ informeert het ministerie van VWS over de voor het ministerie relevante financiële kwesties. Het ministerie ontvangt deze informatie om voorbereid te zijn op het waarborgen van de continuïteit van zorg voor cliënten, indien de zorgverzekeraar dan wel het zorgkantoor niet kan voldoen aan zijn zorgplicht met betrekking tot cruciale zorg. Daarnaast ontvangt het ministerie informatie om de Tweede Kamer te kunnen informeren over de gang van zaken.

¹¹ Cruciale zorg is die zorg waarvoor geldt dat wanneer zij (tijdelijk) niet (voldoende dichtbij) beschikbaar is, cliënten ernstige gezondheidsschade kunnen oplopen of (bij langdurige zorg) ernstig worden belemmerd in hun dagelijks functioneren. Op dit moment is dat AWBZ-zorg, spoedeisende hulp, acute verloskunde, ambulancezorg en crisis GGZ.

4.3 (Primair) verantwoordelijke partijen voor kwaliteit van zorg

4.3.1 Raad van bestuur en raad van toezicht

- De raad van bestuur van een zorginstelling zoals Stichting Zonnehuizen is als gevolg van artikel 2:291 van het Burgerlijk Wetboek belast met het besturen van de stichting, behoudens beperkingen volgens de statuten.
- Een toezichthoudend orgaan (vaak een raad van toezicht) is bij zorgaanbieders met een WTZi-toelating verplicht als gevolg van artikel 6.1 van het Uitvoeringsbesluit WTZi. Het uitvoeringsbesluit bepaalt ook de taak van het toezichthoudende orgaan, namelijk toezicht houden op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling en deze met raad ter zijde staan.
- Op basis van artikel 3 van de Kwaliteitswet Zorginstellingen organiseert de zorgaanbieder de zorgverlening op zodanige wijze, voorziet de zorgaanbieder de instelling zowel kwalitatief als kwantitatief zodanig van personeel en materieel, en draagt zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, dat een en ander leidt of redelijkerwijs moet leiden tot verantwoorde zorg.

Zoals in paragraaf 4.2.1 reeds is beschreven, is de raad van bestuur altijd primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg die er geleverd wordt en dient de raad van toezicht hier toezicht op te houden. In deze paragraaf staat tevens dat de IGZ meerdere malen concludeert dat de interim-bestuurder zich in 2011 sterk maakt voor een goede kwaliteit van zorg en daar stevig verbeteringen in doorvoert. Dit wordt bevestigd door de cliëntenraad en de ondernemingsraad.

4.3.2 Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ)

- De IGZ is op basis van artikel 7 van de Kwaliteitswet Zorginstellingen belast met het toezicht op de kwaliteit van zorg die geleverd wordt door zorgaanbieders in Nederland.
- De IGZ heeft zelf op basis van haar risicogebaseerd systeemtoezicht bepaald dat bij zorgaanbieders met continuïteitsproblemen een aanvullend risico voor de kwaliteit van zorg bestaat en dat haar toezicht indien nodig geïntensiveerd wordt.
- Op basis van artikel 8 van de Kwaliteitswet Zorginstellingen kan de IGZ een schriftelijk bevel geven aan een instelling indien het nemen van maatregelen in verband met gevaar voor de veiligheid of de gezondheid redelijkerwijs geen uitstel kan lijden. Het bevel heeft een geldigheidsduur van zeven dagen.

Toezichtsvormen

De IGZ ziet er op toe dat de zorg die in Nederland geleverd wordt, verantwoorde zorg is. Vanuit efficiëntie- en effectiviteitoverwegingen houdt de IGZ risicogebaseerd systeemtoezicht. Dat betekent dat de IGZ op verschillende manieren informatie verzamelt en signalen beoordeelt over de kwaliteit en veiligheid van de zorg en op basis daarvan risico's in kaart brengt en ter plekke onderzoekt. In de

toezichtvisie¹² is beschreven dat de IGZ vijf vormen van toezicht hanteert: incidententoezicht, thematoezicht, risico-indicatorentoezicht, risico-gebaseerd systeemtoezicht en opsporing.

De IGZ heeft in de onderzochte periode (van februari 2010 tot en met juli 2012) verschillende vormen van toezicht ingezet bij Stichting Zonnehuizen. In 2010 legt de IGZ bij locaties van Stichting Zonnehuizen vier bezoeken af: één in het kader van thematisch toezicht en drie in het kader van risico-indicatorentoezicht. Eenmaal heeft de IGZ daarbij, bij een locatie in Roggel, hoge risico's aangetroffen voor het leveren van verantwoorde zorg. In januari 2011 constateert de IGZ dat Stichting Zonnehuizen de onmiddellijk te nemen maatregelen (naar aanleiding van het bezoek waaruit hoge risico's bleken) in voldoende mate heeft gerealiseerd.

In 2011 legt de IGZ acht bezoeken af. Dit zijn bezoeken in het kader van risico-indicatorentoezicht (gefaseerd toezicht) en incidententoezicht. Bij de meeste van deze bezoeken treft de IGZ geringe risico's aan. Daar waar wel risico's worden geconstateerd, wordt bij vervolfbezoeken duidelijk dat de stichting verbeteringen doorvoert. Bij haar onderzoek betreft de IGZ ook diverse cliëntenraden en de ondernemingsraad. In 2011 geeft de IGZ aan dat de stichting twee afdelingen van het Klinisch Centrum Jeugd GGZ op de locatie Veldheim te Zeist wegens grote risico's moet sluiten. Stichting Zonnehuizen neemt hierop direct actie en sluit de afdelingen Luna 1 en Luna 2. De jongeren die op de afdelingen Luna 1 en Luna 2 woonden, zijn overgeplaatst naar andere woningen van Stichting Zonnehuizen.

In de eerste helft van 2012 worden er acht inspectiebezoeken gebracht bij locaties van de voormalige Stichting Zonnehuizen (zie ook de volgende paragraaf).

Kwaliteit van zorg in relatie tot financiële problemen bij een zorgaanbieder

De IGZ houdt toezicht op de kwaliteit van zorg, ongeacht de financiële situatie van de zorgaanbieder. De IGZ geeft aan dat ernstige financiële problemen of een (dreigend) faillissement een negatief effect kunnen hebben op de kwaliteit van de zorg, waardoor zij in zo'n geval extra toeziet op de kwaliteit van zorg. Dit is in het geval van Stichting Zonnehuizen ook gebeurd. In de eerste maanden van 2011 geeft de IGZ aan de raad van bestuur en de raad van toezicht aan dat zij zich zorgen maakt over de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen. De IGZ onderhoudt gedurende de gehele onderzochte periode (van februari 2010 tot tot en met juli 2012) intensief contact met de voormalige raad van bestuur, de voormalige raad van toezicht, de interim-bestuurder, de nieuwe raad van toezicht en later de overnemende partijen. Daarnaast onderhoudt de IGZ nauw contact met de verschillende cliëntenraden en de ondernemingsraad. Op basis van deze contacten en de afgelegde toezichtbezoeken is er voor de IGZ geen aanleiding om te oordelen dat de kwaliteit van de zorg die geleverd wordt bij Stichting Zonnehuizen niet voldoet. Daarnaast is het voor de IGZ duidelijk dat er door Stichting Zonnehuizen, met succes, inspanningen worden gepleegd om verbeteringen op het gebied van kwaliteit van zorg door te voeren. De IGZ heeft dan ook geen gebruik hoeven maken van haar bevoegdheid uit de Kwaliteitswet Zorginstellingen om een schriftelijk bevel af te geven.

Na overname van de zorgactiviteiten door LSG-Rentray en de heer Winter besluit de IGZ op 13 januari 2012 tot het instellen van verscherpt toezicht bij Stichting Zonnehuizen. Dit is conform het beleid van de IGZ: een overname kan volgens de IGZ extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit van zorg, mede vanwege organisatorische veranderingen waarmee een overname onvermijdelijk gepaard gaat. Eind mei 2012 brengt de IGZ bezoeken aan zowel Zonnehuizen Kind &

¹² Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 33 149, nr. 4

Jeugd als DeSeizoenen. Ter voorbereiding op deze bezoeken spreekt de IGZ met de nieuwe ondernemingsraden, de cliëntenraden, de raden van bestuur en de raden van toezicht. Zowel de ondernemingsraden als de cliëntenraden geven aan dat ze weer perspectief zien en vertrouwen hebben in de nieuwe raden van bestuur. Ook de IGZ heeft vertrouwen in beide raden van bestuur, omdat zij goed zicht hebben op de risico's en ze problemen met concrete acties aanpakken.

Het verscherpt toezicht voor DeSeizoenen is afgelopen op 10 juli 2012. Het verscherpt toezicht voor Zonnehuizen Kind & Jeugd is op 10 juli 2012 deels verlengd: het verscherpt toezicht ten aanzien van alle kwaliteitsaspecten voor verantwoorde zorg is opgeheven, met uitzondering van het kwaliteitsaspect 'veiligheid', omdat (belangrijke onderdelen van) het vastgoed volgens de IGZ in deplorabele staat verkeert en er sprake is van een hoog risico op onveilige situaties. Zonnehuizen Kind & Jeugd moet vóór 1 oktober 2012 alle noodzakelijke maatregelen nemen om de huisvesting op alle locaties te verbeteren. De IGZ meldt dat de kwaliteit van de zorg voor de kinderen goed is. Het verscherpt toezicht wordt in ieder geval gecontinueerd tot 31 december 2012. Dit houdt onder andere in dat de raad van bestuur van Zonnehuizen Kind & Jeugd de IGZ maandelijks moet informeren over de voortgang van maatregelen die de risico's op onveilige situaties verkleinen. De IGZ meldt begin september 2012, in het kader van dit onderzoek, aan het ministerie van VWS dat er inmiddels verbetermaatregelen zijn getroffen op het gebied van de brandveiligheid, organisatie van de bedrijfshulpverlening, ontruimingsoefeningen en het opknappen van het terrein.

4.3.3 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

- De landelijke overheid heeft op basis van artikel 22 van de Grondwet de taak om maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid.
- Op basis van artikel 8 van de Kwaliteitswet Zorginstellingen kan de minister van VWS een bevel van de Inspectie voor de Gezondheidszorg aan een zorgaanbieder verlengen of zelf een schriftelijke aanwijzing geven aan een zorgaanbieder in het geval de zorgaanbieder in strijd handelt met artikel 2, 3 of 4 de Kwaliteitswet Zorginstellingen.

Zoals in paragraaf 4.2.4 reeds is beschreven, is het ministerie van VWS ervoor verantwoordelijk dat de zorg aan patiënten en cliënten van goede kwaliteit, toegankelijk en betaalbaar is. Die verantwoordelijkheid neemt het ministerie door het scheppen van (wettelijke) randvoorwaarden zoals eisen aan goed bestuur, een adequaat bekostigingssysteem, waarborgen voor kwaliteit van zorg, goed toezicht en randvoorwaarden ten aanzien van de zorgplicht.

Zoals in de vorige paragraaf al staat, is de IGZ op basis van artikel 7 van de Kwaliteitswet Zorginstellingen belast met het toezicht op de kwaliteit van zorg die geleverd wordt door zorgaanbieders in Nederland. Op basis van artikel 8 hebben de IGZ en de minister van VWS een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de handhaving van de Kwaliteitswet Zorginstellingen. In uitzonderlijke gevallen, bijv. wanneer de kwaliteit van de geleverde zorg erg laag is en de zorgaanbieder niet succesvol actie onderneemt om verbeteringen door te voeren, kan de minister van VWS ingrijpen. Zo is de minister van VWS bevoegd om een bevel van de IGZ aan een zorginstelling te verlengen (zie paragraaf 4.3.2). Ook is de minister van VWS bevoegd om zelf een schriftelijke aanwijzing te geven aan een zorgaanbieder, waarin beschreven staat op welke punten de zorgverlening niet voldoet en binnen welke termijn de instelling maatregelen moet nemen. Wanneer

een instelling een bevel van de IGZ of een aanwijzing van de minister niet opvolgt, kan de minister haar een dwangsom opleggen of zelfs bestuursdwang toepassen.

Tijdens de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen en de overname van de zorgactiviteiten na het faillissement is er door de IGZ wel verscherpt toezicht uitgeoefend, maar was de kwaliteit van zorg aan de cliënten dusdanig goed dat het geven van een schriftelijke aanwijzing door de minister van VWS niet aan de orde is geweest.

4.4 Overige betrokken partijen

4.4.1 Ondernemingsraad en cliëntenraad

- De ondernemingsraad (OR) heeft op basis van artikel 25 van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) het recht advies uit te brengen voordat bepaalde besluiten genomen worden.
- De OR heeft op basis van artikel 27 van de WOR een instemmingsrecht bij de vaststelling van bepaalde regelingen.
- Artikel 2 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) regelt dat een cliëntenraad voor veruit de meeste zorgaanbieders verplicht is (zo ook voor Stichting Zonnehuizen).
- De cliëntenraad heeft op basis van artikel 3 en 4 van de Wmcz een aantal adviesrechten en verzwaarde adviesrechten.
- De cliëntenraad heeft op basis van artikel 7 van de Wmcz de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de samenstelling van de raad van toezicht door een bindende voordracht te doen voor één lid van de raad van toezicht.
- Een cliëntvertegenwoordigend orgaan (vaak de cliëntenraad) heeft op basis van artikel 6.2 van het Uitvoeringsbesluit WTZi de bevoegdheid om een enquêteverzoek als in artikel 345 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in te dienen bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam.

Op basis van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) en de Wet medezeggenschap cliënten zorgsector (Wmcz) hebben respectievelijk de ondernemingsraad en de cliëntenraad binnen een zorgorganisatie recht op medezeggenschap, wat wil zeggen dat zij invloed uit kunnen oefenen op de manier waarop de raad van bestuur de zorginstelling bestuurt. De WOR regelt onder andere dat de ondernemer is gehouden tot het voeren van overleg met de ondernemingsraad en het tijdig vragen van advies ten aanzien van voorgenomen besluiten over belangrijke financieel-economische of bedrijfsorganisatorische aangelegenheden. In de Wmcz zijn de rechten van de cliëntenraad vastgelegd, namelijk: het recht op informatie, het recht op overleg, het recht om te adviseren en het recht op het doen van een bindende voordracht voor een lid van de raad van toezicht. Als bij een faillissement een einde komt aan de zorgorganisatie en dus een eind komt aan de zeggenschap van de bestuurder(s), komt er in principe ook een eind aan de medezeggenschap (van de ondernemingsraad en de cliëntenraad). Wel kunnen de voormalige ondernemingsraad en cliëntenraad advies blijven geven aan de curator, bijvoorbeeld bij de verkoop van (delen van) de

organisatie. In geval van een doorstart na een faillissement zal er een nieuwe ondernemingsraad en cliëntenraad worden gevormd die dan weer hun volledige wettelijke bevoegdheden kunnen uitoefenen.

Binnen Stichting Zonnehuizen waren meerdere cliëntenraden actief. Als hier gesproken wordt over 'de cliëntenraad', dan gaat het over de overkoepelende centrale cliëntenraad. Indien een specifieke cliëntenraad is bedoeld, dan is deze met naam genoemd.

De ondernemingsraad en de cliëntenraad van Stichting Zonnehuizen maken gedurende de periode tot aan het faillissement op verschillende manieren gebruik van hun wettelijke recht op medezeggenschap en hun informele beïnvloedingsmogelijkheden. De raad van bestuur en de raad van toezicht leggen in mei 2011 hun functie neer, nadat de ondernemingsraad het vertrouwen in de raad van bestuur opzegt en de ondernemingsraad en de cliëntenraad het vertrouwen in de raad van toezicht opzeggen.

De ondernemingsraad en de cliëntenraad brengen in juni 2011 een positief advies uit over het herstelplan voor de stichting. In augustus 2011 stuurt de voorzitter van de cliëntenraad 'Zonnehuizen Kind&Jeugd' een brief aan de minister van VWS en vindt er op verzoek van de ondernemingsraad een gesprek plaats tussen vertegenwoordigers van de ondernemingsraad, de cliëntenraad, de vakbond en het WFZ (als vertegenwoordiger van het ministerie van VWS voor de uitvoering van de Rijksgarantieregeling, zie ook paragraaf 4.4.2). In de brief en in het gesprek wordt met name de bezorgdheid van zowel de ondernemingsraad als de cliëntenraad over de financiële situatie en de toekomst van Stichting Zonnehuizen onder de aandacht gebracht. Tussen september en december 2011 heeft de IGZ meerdere malen contact met de ondernemingsraad en verschillende cliëntenraden om mede op basis daarvan te kunnen beoordelen hoe het gesteld is met de kwaliteit van zorg. In december 2011 sturen de medewerkers van Stichting Zonnehuizen een brief aan het ministerie van VWS, waarin ze de staatssecretaris en alle politieke partijen verzoeken om alle mogelijkheden en middelen in te zetten om de continuïteit van zorg en de werkgelegenheid van alle locaties van Stichting Zonnehuizen te behouden. Daarnaast stuurt de 'Centrale Cliënten Raad Volwassenen' van Stichting Zonnehuizen, door tussenkomst van een advocate, in december 2011 brieven aan de zorgkantoren, de NZa, het ministerie van VWS, de IGZ en de Vaste Kamercommissie van VWS, onder andere om de problemen bij de stichting extra onder de aandacht te brengen. Vlak vóór het faillissement van Stichting Zonnehuizen, maar ook daarna, heeft de IGZ meerdere keren contact met de ondernemingsraad en verschillende cliëntenraden om van hen te horen hoe het gaat met de kwaliteit van zorg.

4.4.2 Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ)

Op basis van een overeenkomst die in 2004 is gesloten tussen het WFZ en het ministerie van VWS voert het WFZ de Rijksgarantieregelingen uit namens het ministerie van VWS.

Sinds 2004 is het WFZ namens het ministerie van VWS verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal (aflopende) Rijksgarantieregelingen. Voor leningen aan zorgorganisaties waarop nog een rijksgarantie rust, is de overheid direct aanspreekbaar voor het nakomen van de rente en aflossing op de lening wanneer de zorgorganisatie dat niet meer kan. In de overeenkomst met het WFZ is afgesproken dat het WFZ tijdig risico's met het oog op de betaling van rente en aflossing signaleert

en de minister van VWS hierover informeert. Dit financiële belang doet niets af aan de rol die het ministerie van VWS speelt in zijn beleid op het gebied van continuïteit van zorg. Maatschappelijke partijen, allereerst de instelling zelf, maar daarna ook banken en het zorgkantoor/de zorgverzekeraar zijn verantwoordelijk voor het oplossen van problemen als de continuïteit van zorg in het geding komt. De lijn die het WFZ, als vertegenwoordiger van het ministerie van VWS, dan ook richting Stichting Zonnehuizen heeft uitgedragen is dat het ministerie geen middelen beschikbaar stelt om Stichting Zonnehuizen uit de financiële problemen te helpen, ook niet als dat uiteindelijk zou betekenen dat de afgegeven rijksgarantie wordt aangesproken.

Op 4 maart 2011 brengt het WFZ het ministerie van VWS op de hoogte van de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen. Stichting Zonnehuizen beschikt dan over ongeveer € 12 miljoen aan leningen waar rijksgaranties op rusten. In de periode daarna houdt het WFZ, optredend als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, zichzelf op de hoogte van de inspanningen van andere partijen om een einde te maken aan de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen. Het WFZ trekt daarbij samen op met de betrokken banken. De betrokken banken hebben diverse gesprekken met de interim-bestuurder gevoerd. Het WFZ behartigt tijdens die gesprekken de belangen van het ministerie van VWS in die zin dat erop wordt toegezien dat het ministerie evenredig aan de banken wordt behandeld. Het WFZ onderhoudt hierover nauw contact met het ministerie van VWS. Na het faillissement heeft het WFZ samen met de banken en de overnemende partijen onderhandeld over onder andere het vastgoed. Het resultaat is dat het onroerend goed in de boedel blijft en de overname door LSG-Rentray en de heer Winter enkel de zorgactiviteiten en niet het vastgoed van Stichting Zonnehuizen betreft. Tussen de curator en de overnemende partijen wordt afgesproken dat op een later moment nadere afspraken gemaakt zullen worden over huur en/of aankoop door de overnemende partijen. Het WFZ is betrokken bij die onderhandelingen, omdat er een directe relatie bestaat tussen de opbrengst van het onroerend goed en de verplichtingen op basis van de rijksgarantie. In geval het onroerend goed onvoldoende opbrengt om de gegarandeerde leningen af te lossen, dan is een aanspraak op de afgegeven garantie waarschijnlijk.

4.4.3 Betrokken banken

Het is gebruikelijk dat een grote zorginstelling leningen heeft bij meerdere banken, bijvoorbeeld voor grote investeringen zoals de aankoop of verbouwing van één of meerdere panden. Bij Stichting Zonnehuizen was dit ook het geval en waren er in totaal zes banken betrokken, namelijk: BNG, ING, Rabobank, ABN-AMRO, Triodos en RGG. In het faillissementsverslag van de curator is te lezen dat deze banken gezamenlijk een krediet van bijna € 60 miljoen hebben verstrekt aan Stichting Zonnehuizen. Hiervan is € 3 miljoen verstrekt in mei 2011 en € 3,5 miljoen in juli 2011. Met deze laatste twee kredieten moesten de acute financiële problemen van de stichting afnemen. Voorafgaand aan deze twee extra kredietverstrekkingen en in de periode daarna onderhouden de betrokken banken, met betrekking tot de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen, gezamenlijk contact met het WFZ in zijn rol als vertegenwoordiger van het ministerie van VWS voor de rijksgarantieregelingen (zie hiervoor ook paragraaf 4.4.2). In augustus 2011 vraagt Stichting Zonnehuizen de betrokken banken om aanvullend krediet. De betrokken banken geven gezamenlijk aan niet bereid te zijn aanvullend krediet te verstrekken.

Na het faillissement van Stichting Zonnehuizen stellen de betrokken banken de panden waar een hypotheek op rust na overleg (met Stichting Zonnehuizen, de heer Winter, LSG-Rentray, het WFZ en de curator) ter beschikking aan de overnemende partijen. Hierdoor komt de continuïteit van zorg aan de cliënten in deze panden niet in gevaar.

4.4.4 Overnemende partijen

- Bij het overnemen van een zorgaanbieder geldt als gevolg van artikel 29 van de Mededingingswet (Mw) dat voldaan worden moet worden aan de eisen in artikel 29.
- De overname moet op basis van artikel 24 van de Mw gemeld worden aan de Nederlandse Mededingingsautoriteit.

Wanneer een partij geïnteresseerd is in het overnemen van een zorgorganisatie die op korte termijn failliet dreigt te gaan of failliet is gegaan, dan zijn er doorgaans twee partijen tot wie hij zich kan wenden:

- het zorgkantoor/de zorgverzekeraar (als inkoper van de zorg): gezien de wettelijke zorgplicht van het zorgkantoor/de zorgverzekeraar, zal deze in het geval van ernstige financiële problemen bij een zorgaanbieder een faillissement proberen te voorkomen of proberen te realiseren dat de zorg bij een andere (overnemende) partij wordt ingekocht. Daarnaast zal een zorgkantoor/zorgverzekeraar, zeker als het gaat om langdurige zorg, proberen te voorkomen dat zijn verzekerden naar een andere instelling worden verplaatst. Verzekerden/cliënten willen dat vaak niet, omdat zij een vertrouwensrelatie hebben opgebouwd met de zorgaanbieder en er langdurig verblijven. Daarom zal een zorgkantoor/zorgverzekeraar interesse hebben in een partij die een faillissement wil voorkomen of een doorstart wil financieren/realiseren.
- de curator: deze heeft tot taak om na een faillissement (een deel van) de boedel te verkopen tegen een maximale prijs, ten gunste van de schuldeisers.

In het geval van Stichting Zonnehuizen is er vóór het faillissement contact geweest tussen Stichting Zonnehuizen en de overnemende partijen. LSG-Rentray en de heer Winter bereiken op 26 oktober 2011 in principe overeenkomst met de interim-bestuurder over hun inzet en financiële participatie in Stichting Zonnehuizen. Daarbij zijn ook de zorgkantoren betrokken. Dit wordt vervolgens niet omgezet in een definitieve overeenkomst. Nadat LSG-Rentray en de heer Winter geen definitieve overeenstemming bereiken met de interim-bestuurder, vraagt de interim-bestuurder op 28 november 2011 surseance van betaling aan. Een dag later wordt er een bewindvoerder aangesteld. Op 27 december 2011 volgt het faillissement en wordt de bewindvoerder tot curator benoemd. Op 30 december 2011 krijgt de heer Winter goedkeuring van de NMa voor een versnelde fusie nadat hij de NMa heeft meegedeeld dat twee van zijn BV's een deel van Stichting Zonnehuizen willen overnemen. Na afspraken met de curator en de zorgkantoren worden de zorgactiviteiten van de stichting op 10 januari 2012 overgenomen door LSG-Rentray en de heer Winter.

5. Slot

Samenvatting

Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek naar het handelen van de raad van bestuur en raad van toezicht van Stichting Zonnehuizen, de zorgkantoren/zorgverzekeraars, de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), de ondernemingsraad en cliëntenraad van Stichting Zonnehuizen, het Waarborgfonds voor de zorgsector (WFZ), de betrokken banken en de overnemende partijen bij de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen.

In de periode dat Stichting Zonnehuizen financiële problemen had, hebben de raad van bestuur en de raad van toezicht verschillende samenstellingen gekend. Uiteindelijk zijn de (interim-) bestuurders en toezichthouders van Stichting Zonnehuizen er niet in geslaagd om van Stichting Zonnehuizen weer een financieel gezonde organisatie te maken.

In dit onderzoek is naar voren gekomen dat zorgkantoor Agis medio 2010, naar aanleiding van de gegevens uit het jaarverslag over 2009, heeft geconstateerd dat er mogelijke financiële problemen waren bij Stichting Zonnehuizen. In de loop van 2010 en gedurende 2011 is er bij de zorgkantoren/zorgverzekeraars een beter beeld ontstaan van de omvang van deze financiële problemen. Hierop is er, met een oplopende mate van intensiteit, contact geweest tussen de zorgkantoren/zorgverzekeraars en Stichting Zonnehuizen over de financiële situatie van de stichting.

De NZa heeft, sinds zij vanaf februari 2011 op de hoogte was van de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen, veelvuldig contact gehad met de zorgkantoren om hen te wijzen op hun zorgplicht. In juni 2011 laten de zorgkantoren de NZa weten een terugvalplan gereed te hebben om hun zorgplicht jegens hun verzekerden te waarborgen.

Het ministerie van VWS laat zich op regelmatige basis op de hoogte houden van de situatie bij Stichting Zonnehuizen door met name de NZa, de IGZ en het WFZ. Het ministerie van VWS ontvangt deze informatie om voorbereid te zijn indien de zorgkantoren/de zorgverzekeraars niet kunnen voldoen aan hun zorgplicht met betrekking tot cruciale zorg en om de Tweede Kamer te kunnen informeren over de gang van zaken.

De IGZ was vanaf de eerste maanden van 2011 op de hoogte van de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen. De IGZ legde in 2010 en 2011 verschillende bezoeken af, waarbij bij de meeste bezoeken geringe risico's zijn aangetroffen. Naar aanleiding van de bezoeken waar meer dan geringe risico's ten aanzien van kwaliteit werden aangetroffen, zijn door Stichting Zonnehuizen op voortvarende wijze maatregelen getroffen. Eén van de bezoeken van de IGZ leidt tot sluiting van twee afdelingen van een locatie van Stichting Zonnehuizen. Nadat de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen bekend worden bij de IGZ, heeft de IGZ intensief contact onderhouden met Stichting Zonnehuizen om intensief toe te blijven zien op de kwaliteit van zorg. Financiële problemen kunnen immers een risico vormen voor de kwaliteit van zorg.

De ondernemingsraad en de cliëntenraden zijn actief geweest in het behartigen van de belangen van respectievelijk de werknemers en de cliënten. Dit deden ze onder andere door het opzeggen van vertrouwen in een interim-bestuurder (ondernemingsraad) en toezichthouders (ondernemingsraad en cliëntenraad), door het onderhouden van contact met de IGZ en door via de politiek en de media aandacht te vragen voor de problemen waar Stichting Zonnehuizen mee te maken had.

Het WFZ brengt, conform zijn verantwoordelijkheid met betrekking tot de rijksgarantie op leningen aan zorgaanbieders, het ministerie van VWS op de hoogte van de financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen. Vervolgens laat het WFZ zich op de hoogte houden van de financiële situatie van de stichting en behartigt ze de belangen van het ministerie van VWS bij gesprekken met de bestuurders en toezichthouders van Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en later ook de overnemende partijen en de curator.

De betrokken banken hebben in 2011 € 6,5 miljoen aan extra krediet verstrekt aan Stichting Zonnehuizen om de acute financiële problemen bij de stichting te doen afnemen.

De overnemende partijen, te weten LSG-Rentray en de heer Winter, hadden vóór het faillissement van Stichting Zonnehuizen al contact gehad met de interim-bestuurder en toezichthouders van de stichting. Na afspraken met de curator en de zorgkantoren nemen zij op 10 januari 2012 de zorgactiviteiten van de stichting over.

Conclusie

De vragen die in dit rapport beantwoord zijn, luiden als volgt:

1. Wat zijn de (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden van de te onderzoeken partijen¹³ in het geval een zorgorganisatie in financiële problemen komt?
2. Hoe hebben de te onderzoeken partijen gehandeld met betrekking tot de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen vanaf februari 2010 tot en met juli 2012 (ruim een half jaar na het faillissement)?

In hoofdstuk 4 worden de antwoorden op deze onderzoeksvragen beschreven en hierboven zijn ze kort samengevat.

Continuïteit van zorg

Aangezien Stichting Zonnehuizen in december 2011 failliet is verklaard, kan geconstateerd worden dat de (interim-)bestuurders niet in staat zijn geweest hun primaire verantwoordelijkheid voor de continuïteit van zorg binnen de organisatie waar te maken. Daarom is in het kader van dit onderzoek kennis genomen van het handelen van partijen die ook een verantwoordelijkheid hebben met betrekking tot continuïteit van zorg, namelijk de zorgkantoren, de NZa en het ministerie van VWS. De handelswijze van deze partijen is getoetst aan het normenkader dat op hen van toepassing is. Op basis daarvan kan geconcludeerd worden dat de zorgkantoren/zorgverzekeraars in oplopende mate en succesvol actie hebben ondernomen om hun zorgplicht na te komen richting hun cliënten. De NZa heeft frequent contact onderhouden met de zorgkantoren/zorgverzekeraars, zodat ze zich ervan kon vergewissen dat aan de zorgplicht voldaan kon worden. Het ministerie van VWS ontving van de NZa de garantie dat Stichting Zonnehuizen een terugvalplan had waarin beschreven stond hoe de continuïteit van zorg gewaarborgd werd in het geval de stichting failliet zou gaan.

Kwaliteit van zorg

De IGZ is, sinds zij op de hoogte was van de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen, nauw betrokken geweest bij de stichting en heeft veelvuldig contact gehad met de (interim-)bestuurders

¹³ Hier wordt naast de IGZ, de NZa en het zorgkantoor (de partijen waar het onderzoek conform de toezegging aan de Tweede Kamer betrekking op had) ook gekeken naar de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Zonnehuizen, de ondernemingsraad, de cliëntenraad, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), de betrokken banken, de overnemende partijen en het ministerie van VWS.

over de kwaliteit van zorg. De (interim-)bestuurders van Stichting Zonnehuizen hebben hun primaire verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van zorg tijdens de financiële problemen van de stichting waar kunnen maken. De kwaliteit van zorg is bij de stichting volgens de IGZ immers niet in gevaar geweest. De IGZ en de minister van VWS hebben dan ook geen gebruik hoeven maken van hun bevoegdheden tot het geven van respectievelijk een schriftelijk bevel of een schriftelijke aanwijzing.

Algemeen

Er kan geconcludeerd worden dat de zorgkantoren/zorgverzekeraars, de NZa, het ministerie van VWS en de IGZ gehandeld hebben conform hun (wettelijke) rollen, taken en verantwoordelijkheden. Deze staan voor wat betreft kwaliteit van zorg in de Kwaliteitswet Zorginstellingen. Voor wat betreft continuïteit van zorg is de brief 'Waarborgen voor continuïteit van zorg'¹⁴ staand beleid. Deze brief is april 2011 aan de Tweede Kamer is gestuurd en is onder andere gebaseerd op de lessen die getrokken zijn na de financiële problemen bij Meavita en het IJsselmeerziekenhuis. Op de overige betrokken partijen (de ondernemingsraad, de cliëntenraad, het WFZ, de betrokken banken en de overnemende partijen) is slechts het eerste algemene deel van het normenkader van toepassing en daarom wordt over hun handelen geen algemene conclusie getrokken.

Er wordt in dit onderzoek niet ingegaan op de oorzaken van het faillissement en/of de vraag of er aanleiding bestaat om vorderingen in te stellen tegen de voormalige (interim-)bestuurders van Stichting Zonnehuizen in verband met het ontstaan van het faillissement. Daarover kan dus ook geen conclusie getrokken worden. De curator doet hiernaar momenteel onderzoek. Zij zal hierover op een later moment een conclusie trekken en dit publiceren op de website www.vanvanriet.nl.

Aanbeveling

Zoals in hoofdstuk 2 van dit onderzoeksrapport is vermeld, zijn er gedurende stap 2 van de onderzoeksaanpak interviews gehouden met de zorgkantoren, de NZa en de IGZ. In deze interviews kwam naar voren dat de zorgkantoren, de NZa en de IGZ van mening waren dat hun onderlinge samenwerking verbeterd kan worden wanneer een zorginstelling in financiële problemen verkeert. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over de manier waarop informatie uitgewisseld wordt en op welk moment in het proces partijen met elkaar in contact treden. Deze verbeteringen moeten ertoe leiden dat de zorgkantoren, de NZa en de IGZ in de toekomst nog sneller en beter hun rol in het continuïteitsbeleid spelen.

Op basis van deze informatie wordt de aanbeveling gedaan om als eerste stap in de goede richting het reeds bestaande samenwerkingsprotocol van de toezichthouders en de zorgkantoren te optimaliseren.

¹⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 620, nr. 10.

Bijlage 1: Chronologisch feitenoverzicht

Chronologisch feitenoverzicht over de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen (februari 2010 – september 2012¹⁵)

Datum	Wat?	Toelichting
Februari 2010 – medio 2010	Zorgkantoor Agis bespreekt doorlopend met Stichting Zonnehuizen de financiële situatie.	De financiële situatie van Stichting Zonnehuizen is onderwerp van gesprek vanuit de zijde van zorgkantoor Agis (voor de AWBZ) en Agis Zorgverzekeringen (voor de GGZ Zvw), omdat zorgkantoor Agis constateert dat er noodzakelijke veranderingen moeten plaatsvinden ter uniformering en integratie van processen. De invoering van ZZP's, de invoering van DBC's en de daarbij behorende wijziging in financiering hebben impact op bedrijfsvoering en liquiditeit. Stichting Zonnehuizen is hiermee volgens zorgkantoor Agis hard aan de slag en de stichting heeft er zelf alle vertrouwen in dat ze dit op orde krijgt.
12-02-2010	Er vindt een accounthoudergesprek plaats tussen de IGZ en de RvB van Stichting Zonnehuizen.	In dit gesprek wordt onder andere gesproken over de forse groei die Stichting Zonnehuizen, vooral na de fusie met de Bellisgroep in 2009, de afgelopen jaren heeft doorgemaakt en de organisatorische gevolgen die dat met zich meebrengt. In 2009 is er een risicoscan uitgevoerd door Stichting Zonnehuizen, waar huisvesting, financiën, integratie van de ondersteunende diensten en ICT als belangrijkste risico's zijn benoemd.
06-04-2010	De IGZ brengt een bezoek aan Elivagar te Roggel.	De IGZ heeft een thematisch toezichtbezoek afgelegd. Ze schrijft hierover in haar rapport: "Dit bezoek vond plaats in het kader van het beleid van de inspectie om actief toezicht te houden op het verantwoord terugdringen van vrijheidsbeperking in de zorg." De IGZ maakt het rapport openbaar op 07-12-2010.
31-05-2010	Het jaarverslag 2009 van Stichting Zonnehuizen wordt gepubliceerd.	Het jaarverslag is vóór de deadline van 1 juni 2010 gepubliceerd. Uit het jaarverslag blijkt een positief bedrijfsresultaat over 2009.
Juni 2010	Zorgkantoor Agis analyseert de jaarstukken over 2009 van Stichting Zonnehuizen.	Zorgkantoor Agis signaleert (in haar 'early-warning-systeem') op basis van de ratio-analyse 2009 een potentieel risico voor discontinuïteit van zorg ('code rood'). Het resultaat over 2009 is wel positief en er is een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.
17-08-2010	De IGZ brengt een bezoek aan locaties Virgilius, Matabia en Krullelaan te Zeist.	De IGZ heeft een algemeen toezichtbezoek afgelegd. Ze schrijft hierover in haar rapport: "Het bezoek vond plaats in het kader van de behandeling van een melding. De kwaliteit van het onderzoek (naar die melding red.) dat eerder door een extern bureau in opdracht van de Stichting Zonnehuizen is uitgevoerd en de rapportage heeft de inspectie als onvoldoende beoordeeld. De conclusies in het rapport waren voor de

¹⁵ Zoals in het onderzoeksrapport staat beschreven, is de periode vanaf februari 2010 tot en met juli 2012 onderzocht. Dit chronologisch feitenoverzicht loopt door tot en met september 2012, omdat er na juli 2012 nog enkele IGZ-rapporten zijn verschenen over bezoeken die in de onderzochte periode zijn afgelegd.

		inspectie niet goed herleidbaar en niet in voldoende mate onderbouwd. Hierdoor was het voor de inspectie niet mogelijk de conclusies over te nemen. Naar aanleiding daarvan heeft de inspectie besloten om zelf een onderzoek in te stellen." Het bezoek was een algemeen toezichtbezoek, omdat tijdens het bezoek niet het incident is onderzocht, maar gekeken is of er sprake was van structurele tekortkomingen (wat niet het geval bleek te zijn). De IGZ maakt het rapport openbaar op 04-01-2011.
03-09-2010	De IGZ brengt een bezoek aan Helios te Zutphen.	De IGZ heeft een gefaseerd toezichtbezoek afgelegd. De IGZ maakt het rapport openbaar op 03-12-2010.
Oktober 2010	Er is bij zorgkantoor Agis toenemende aandacht voor de financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen.	Naar aanleiding van een liquiditeitsissue is er bij zorgkantoor Agis toenemende aandacht met betrekking tot de financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen. Er blijft frequent overleg tussen zorgkantoor Agis en Stichting Zonnehuizen over de financiële situatie.
01-12-2010	De IGZ brengt een bezoek aan Elivagar te Roggel.	Na het bezoek aan Elivagar te Roggel op 6 april 2010, brengt de IGZ hier nogmaals een bezoek op 1 december 2010. Ditmaal gaat het om een gefaseerd toezichtbezoek. De inspectie brengt dit bezoek naar aanleiding van vier meldingen, waaruit mogelijk structurele tekortkomingen in de zorg blijken. De IGZ constateert naar aanleiding van dit bezoek drie keer een 'matig tot hoog risico' en vijf keer een 'hoog tot zeer hoog risico'. De IGZ constateert een achteruitgang op het gebied van vrijheidsbeperking ten opzichte van het thematisch toezichtbezoek van een half jaar daarvoor (6 april 2010). De IGZ voert vervolgens op 7 december 2010 een indringend gesprek met de bestuurder en de directeur en eist onmiddellijk maatregelen om de continuïteit van zorg en de veiligheid te waarborgen en de managementstijl te verbeteren. Op korte termijn moet er een verbeterplan komen.
03-12-2010	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 3 september 2010 aan Helios te Zutphen wordt openbaar gemaakt.	De IGZ concludeert dat het Plan van Aanpak dat Helios n.a.v. een eerder bezoek (op 16 februari 2009) heeft opgesteld en op 1 juli 2009 aan de IGZ heeft opgestuurd, actief wordt uitgevoerd. De IGZ schrijft dat tijdens het inspectiebezoek waarneembaar was dat de kwaliteit van de zorgverlening een positieve ontwikkeling door maakt. In het rapport zijn ook verbeterpunten opgenomen: - Deskundigheidsbevordering van medewerkers vraagt om adequate planning; - Adequaat beleid ten aanzien van vrijheidsbeperkende maatregelen is niet op orde; - Medezeggenschap en dialoog met cliënten en cliëntvertegenwoordigers vraagt blijvende aandacht.
07-12-2010	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 6 april 2010 aan Elivagar te Roggel wordt openbaar gemaakt. Daarnaast voert de IGZ een	De IGZ heeft een positief eindoordeel n.a.v. haar thematische toezichtbezoek aan Elivagar te Roggel op 6 april 2010. De conclusie van het rapport luidt: "Tijdens het inspectiebezoek op 6 april 2010 aan Stichting Zonnehuizen, locatie Elivagar, heeft de inspectie beperkte risico's aangetroffen (...). Het beleid, welke tot uiting komt in de werkwijze van de organisatie, is gericht op het zo min mogelijk toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen. Op basis van deze bevindingen is de inspectie dan ook van oordeel dat

	indringend gesprek met de bestuurder en de betreffende directeur van Stichting Zonnehuizen.	de kwaliteit van zorg met betrekking tot het toepassen en het terugdringen van vrijheidsbeperkingen binnen deze locatie op een overwegend verantwoorde wijze plaatsvindt. De kwaliteit van zorg blijkt in de laatste periode te zijn verbeterd door een betere beschikbaarheid van expertise, scholing van medewerkers van wonen en dagbesteding en het nieuwe aannamebeleid.” Zoals hierboven al staat vermeld, voert de IGZ op 7 december 2010 een indringend gesprek met de bestuurder en de directeur en eist onmiddellijk maatregelen om de continuïteit van zorg en de veiligheid te waarborgen en de managementstijl te verbeteren. Op korte termijn moet er een verbeterplan komen.
Januari t/m maart 2011	De raad van bestuur (hierna: RvB) van Stichting Zonnehuizen verstrekt niet op eigen initiatief informatie aan de IGZ over de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen.	De IGZ geeft haar ontevredenheid hierover aan in een gesprek met de bestuurder d.d. 7 april 2011. Het is immers gebruikelijk en wenselijk dat zorgaanbieders de IGZ informeren over financiële problemen, aangezien deze gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van zorg. De RvB en de raad van toezicht (hierna: RvT) geven in het kader van dit onderzoek aan dat ze in deze periode wel actief informatie over de financiële situatie verstrekken aan de zorgkantoren, de banken en het Waarborgfonds voor de Zorgsector (hierna: WFZ).
04-01-2011	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 17 augustus 2010 aan de locaties Virgilius, Matabia en Krullelaan te Zeist wordt openbaar gemaakt.	De IGZ heeft een positief eindoordeel n.a.v. haar algemene toezichtbezoek op 17 augustus 2010. De conclusie van het rapport luidt: “De goede samenhang in alle zorgprocessen en de sterke onderlinge betrokkenheid van alle disciplines op de kinderen en jongeren en op elkaar leiden tot goede zorg. De inspectie heeft in de gesprekken en contacten met kinderen, jongeren, ouders en medewerkers kunnen vast stellen dat er in de drie woningen sprake is van een veilig woon-, leef- en werkklimaat. De bejegening is zorgvuldig en respectvol en de werkhouding van de medewerkers is professioneel. Dit blijkt ondermeer uit de open meldcultuur. Er is verder niet alleen veel aandacht voor de problematiek van de cliënten, maar ook voor hun mogelijkheden. De inspectie heeft met bijzonder veel genoegen kennis genomen van de kwaliteit van het ondersteuningsplan, de doelgerichte rapportage en de uitstekende dossiervorming. De matige kwaliteit van de rapportage over het onderzoek dat door een extern bureau is uitgevoerd naar een melding over mogelijk (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, was voor de inspectie aanleiding om een eigen onderzoek in te stellen naar de kwaliteit van zorg in de woningen Virgilius, Matabia en Krullelaan. Op grond van de bevindingen tijdens het inspectiebezoek komt de inspectie tot het oordeel dat er in de drie genoemde woningen nauwelijks risico’s voor verantwoorde zorg aanwezig zijn.”
07-01-2011	De IGZ brengt een onaangekondigd bezoek aan Elivagar te Roggel.	Dit bezoek is een onaangekondigd gefaseerd toezichtbezoek. De IGZ constateert dat de onmiddellijk te nemen maatregelen (n.a.v. het bezoek op 1 december 2010) in voldoende mate zijn gerealiseerd.
Februari 2011	Zorgkantoor Agis constateert dat er correcties	Het gaat om diverse correcties over aspecten die in 2009 al bekend waren (voorzieningen, onderhoud, ICT), uitmondend in een beoogd verlies van circa € 16 miljoen voor Stichting Zonnehuizen.

	op het resultaat over 2010 van Stichting Zonnehuizen moeten plaatsvinden.	
Februari 2011	De NZa was vanaf februari 2011 op de hoogte van de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen.	De NZa kwam op de hoogte van de problemen door capaciteitsmutaties die Stichting Zonnehuizen heeft doorgegeven aan de NZa. De capaciteitsmutaties van Stichting Zonnehuizen vielen de NZa op; de mutaties konden namelijk een indicatie zijn voor een verslechterende financiële positie. De NZa heeft de mutaties waar Stichting Zonnehuizen recht op had, ter waarde van € 3 miljoen, versneld doorgevoerd. Daarnaast wordt een besluit op bezwaar, waarmee € 1 miljoen gemoeid is, versneld afgerond.
08-02-2011	Zorgkantoor Agis signaleert een ongezonde financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen en bespreekt dit met de RvB van Stichting Zonnehuizen.	Zorgkantoor Agis constateert blijvend 'code rood' in hun 'early warning-systeem'. Het zorgkantoor bespreekt dit (opnieuw) met de RvB van Stichting Zonnehuizen en onderhoudt vanaf nu wekelijks contact met Stichting Zonnehuizen. Er wordt onder andere gesproken over de zorginhoud, de gebouwkwaliteit, solvabiliteit en liquiditeit. De acties ter verbetering van de zorginhoud lijken genoeg effect te sorteren, wat minder het geval lijkt te zijn rond de gebouwkwaliteit, solvabiliteit en liquiditeit. Afgesproken wordt dat Stichting Zonnehuizen wekelijks een update stuurt aan zorgkantoor Agis, maar die afspraak wordt volgens zorgkantoor Agis niet nagekomen.
15-02-2011	De IGZ ontvangt de eerste melding over structurele tekortkomingen op locatie Veldheim te Zeist.	Volgens de melder was er sprake van structurele tekortkomingen die betrekking hadden op de letterlijk en figuurlijk sterk verwaarloosde organisatie (huisvesting, aansturing en financiën). Deze melding is voor de IGZ aanleiding geweest om op 7 april 2011 een indringend gesprek te hebben met de RvB van Stichting Zonnehuizen.
16-02-2011	Het WFZ ontvangt van Stichting Zonnehuizen financiële informatie over boekjaar 2010.	Sinds 2004 voert het WFZ o.a. werkzaamheden uit t.a.v. overheidsgaranties die in het verleden zijn verstrekt betreffende door zorginstellingen aangetrokken leningen. Het Rijk heeft hiertoe een overeenkomst gesloten met het WFZ. In deze overeenkomst is afgesproken dat het WFZ tijdig risico's signaleert en de minister hierover informeert. In dit kader heeft het WFZ bij Stichting Zonnehuizen financiële informatie over het boekjaar 2010 opgevraagd en daarna ontvangen. In het verdere vervolg van dit chronologisch feitenoverzicht is op een aantal momenten (data) sprake van het innemen van standpunten dan wel het nemen van besluiten door het WFZ. Het WFZ heeft in alle gevallen, na eerst voorafgaande raadpleging en overleg met het ministerie van VWS, hiervoor instemming dan wel goedkeuring van het ministerie van VWS verkregen.
24-02-2011	De IGZ brengt een bezoek aan Elivagar te Roggel.	Dit bezoek is een gefaseerd toezichtbezoek. Naar aanleiding van dit bezoek constateert de IGZ dat er nog twee 'matig tot hoge risico's' zijn op het gebied van de individuele ondersteuning van cliënten en de deskundigheid van het personeel. De IGZ constateert wel dat er sprake is van duidelijke verbeteringen over de hele linie, maar dat de kwaliteitsverbeteringen nog niet voldoende zijn geborgd.

02-03-2011	Het WFZ heeft een gesprek met de RvB van Stichting Zonnehuizen.	Naar aanleiding van de ontvangen schriftelijke informatie heeft het WFZ een gesprek met de RvB van Stichting Zonnehuizen. In het gesprek is gesproken over de aard en de toedracht van de financiële problematiek alsook over welke maatregelen Stichting Zonnehuizen hiervoor heeft getroffen dan wel voornemens is te treffen.
04-03-2011	Het WFZ brengt het ministerie van VWS op de hoogte van de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen (i.v.m. Rijksgarantie).	Het WFZ doet dit op 4 maart 2011 met een brief aan het ministerie van VWS waarin ze de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen meldt. Hiermee komt het WFZ de gemaakte afspraak in de met het Rijk in 2004 gesloten overeenkomst na. Het ministerie van VWS heeft kennisgenomen van deze informatie en heeft enkele dagen daarna aan de NZa gevraagd of zij hierover signalen hebben ontvangen en of zij weten of het zorgkantoor hiervan op de hoogte is. Op 10 maart ontvangt het ministerie van VWS de reactie van de NZa.
Maart 2011 t/m februari 2012	Het ministerie van VWS laat zich over de situatie bij Stichting Zonnehuizen geregeld op de hoogte houden door met name de NZa, de IGZ en het WFZ.	De NZa informeert het ministerie van VWS over de wijze waarop de zorgkantoren hun zorgplicht vervullen. De IGZ informeert het ministerie van VWS over de kwaliteit van de (cruciale) zorg die geleverd wordt door Stichting Zonnehuizen. Het WFZ informeert het ministerie van VWS over de voor het ministerie relevante financiële kwesties. Het ministerie ontvangt deze informatie om voorbereid te zijn op het waarborgen van de continuïteit van zorg voor cliënten, indien de zorgverzekeraar dan wel het zorgkantoor niet kan voldoen aan zijn zorgplicht met betrekking tot cruciale zorg. Daarnaast ontvangt het ministerie informatie om de Tweede Kamer te kunnen informeren over de gang van zaken.
10-03-2011	Zorgkantoor Agis is nauw betrokken bij het zoeken naar oplossingen voor de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen.	Uit navraag van het ministerie van VWS bij de NZa blijkt dat de NZa en zorgkantoor Agis op de hoogte zijn van financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen. De NZa meldt aan het ministerie van VWS dat er door Stichting Zonnehuizen al hard gewerkt wordt aan de oplossing van de financiële problemen en meldt dat zorgkantoor Agis hier nauw bij betrokken is.
12-03-2011	Stichting Zonnehuizen gaat met ING, BNG, Triodos Bank, Rabobank en ABN AMRO (hierna: de betrokken banken) in gesprek over mogelijkheden voor het verstrekken van extra krediet aan Stichting Zonnehuizen.	Stichting Zonnehuizen verzoekt de banken in dit gesprek om het liquiditeitstekort voor 2011 op te vangen door (tijdelijk) aanvullend krediet te verstrekken. In een gespreksverslag van de banken staat dat Stichting Zonnehuizen aan de betrokken banken heeft aangegeven dat uit hun eigen liquiditeitsprognose voor 2011 blijkt dat dit tekort € 11,2 miljoen bedraagt. De banken geven in dit gesprek aan dat ze niet bereid zijn het volledige liquiditeitstekort te financieren.
28-03-2011	De IGZ ontvangt opnieuw een melding over	In deze melding worden structurele tekortkomingen in de zorg genoemd, die het gevolg zouden zijn van financiële problemen en bezuinigingen. Volgens de IGZ waren de zorgkantoren hiervan niet op de hoogte.

	structurele tekortkomingen bij een afdeling van de locatie Veldheim van Stichting Zonnehuizen.	Deze melding wordt door de IGZ, evenals de eerste melding van 15 februari 2011, meegenomen in het gesprek met de RvB van Stichting Zonnehuizen op 7 april 2011.
29-03-2011	Er vindt een overleg plaats tussen Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	Op gezamenlijk verzoek van de betrokken banken en het WFZ heeft een gesprek plaatsgevonden met de RvB van Stichting Zonnehuizen. In het gesprek is gesproken over de financiële problematiek en de daarop getroffen dan wel nog te treffen maatregelen. Tevens is gesproken over de door Stichting Zonnehuizen aan de banken en het Rijk afgegeven zekerheden, dit in ruil voor de verstrekte kredieten en de door het Rijk afgegeven garanties.
07-04-2011	De IGZ heeft een indringend gesprek met de RvB van Zonnehuizen.	Volgens de IGZ ging het om een indringend gesprek met de RvB over de 'rood-scorende locaties' van Stichting Zonnehuizen, de ernstige financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen en het feit dat de IGZ hierover niet actief is geïnformeerd. In het gesprek heeft de IGZ, gelet op de problematische situatie van de financiën, aan de RvB gevraagd om binnen 14 dagen een risicoanalyse t.a.v. de kwaliteit van zorg op te stellen. Door het aftreden van de heer Broekhuizen als RvB op 21 april 2011 ontstaat enige vertraging in de oplevering. Uiteindelijk ontvangt de IGZ de risicoanalyse op 26 april 2011.
07-04-2011	Aansluitend op het gesprek dat hierboven genoemd wordt, vindt er een gesprek plaats tussen de IGZ en zorgkantoor Agis.	De IGZ en zorgkantoor Agis delen hun ernstige zorgen met elkaar en constateren dat de tot nu toe uitgezette acties onvoldoende resultaat laten zien. Er worden afspraken gemaakt over het vervolgproces.
13-04-2011	Er vindt een overleg plaats tussen Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	Door Stichting Zonnehuizen is een herstelplan opgesteld en tijdens dit overleg is er gesproken over de uitwerking daarvan. Het herstelplan behelst onder andere een structurele bezuiniging van € 5,3 miljoen en de mogelijkheden tot sale & lease back van een deel van het vastgoed van Stichting Zonnehuizen. Verder is hypotheekvestiging ten gunste van de banken en het Rijk (goedkeuring door de RvT) van Stichting Zonnehuizen en daarbij geldende voorwaarden aan de orde geweest. Ook is ingegaan op de taakverdeling tussen RvB en de heer Kasteleyn en de heer Van Klaren. Die ochtend was de heer Kasteleyn begonnen als interim-manager Financiën en de heer Van Klaren als adviseur van de RvB.
15-04-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de IGZ en de RvB van Stichting Zonnehuizen over de risicoanalyse van Stichting Zonnehuizen.	Volgens de IGZ wordt de risicoanalyse door de RvB van Stichting Zonnehuizen niet tijdig aangeleverd. Hierover heeft IGZ telefonisch contact met het zorgkantoor en in dit gesprek blijkt dat er sprake is van fundamentele informatieverschillen tussen het zorgkantoor en de IGZ. Dit schaadt het vertrouwen zodanig dat de IGZ aanleiding ziet voor een gesprek met de RvT.

18-04-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de IGZ, zorgkantoor Agis, zorgkantoor UVIT en de RvT.	<p>Dit gesprek vindt plaats op initiatief van de IGZ, op basis van de bevindingen van de IGZ tijdens het gesprek op 15 april met de RvB van Stichting Zonnehuizen. De IGZ heeft voor dit gesprek ook zorgkantoor Agis uitgenodigd, waarna zorgkantoor UVIT er zelf voor gekozen heeft ook aan te sluiten bij het overleg. De RvB en de RvT waren naar eigen zeggen niet op de hoogte van het feit dat zorgkantoor Agis en UVIT aanwezig zouden zijn.</p> <p>Tijdens dit gesprek heeft de IGZ uitgesproken geen vertrouwen meer te hebben in de RvB, wat voor de RvT en de RvB geheel onverwacht kwam en volgens de RvB en de RvT haaks stond op de positieve kwaliteitszorglijn die door de RvB was ingezet bij tal van locaties van Stichting Zonnehuizen en door de IGZ vervolgens is bevestigd.</p> <p>De vertegenwoordigers van zorgkantoor Agis en zorgkantoor UVIT hebben aangegeven zich bij de door de IGZ geschetste zienswijze (t.a.v. de situatie bij Stichting Zonnehuizen) aan te sluiten. De zorgkantoren geven aan ook uitgesproken te hebben onvoldoende vertrouwen te hebben in de RvB. Volgens de IGZ staat dit ook vermeld in hun bevestigingsbrief aan de RvT. Echter, volgens de RvB en de RvT hebben de aanwezige zorgkantoren niet expliciet aangegeven dat men ook aansloot bij het stellen van de vertrouwenskwestie.</p>
19-04-2011	De IGZ nodigt de NZa, het ministerie van VWS en de zorgkantoren uit voor een strategisch overleg op 3 mei 2011.	<p>Het ministerie van VWS constateert dat de juiste partijen voor dit overleg aan tafel zitten en ziet voor zichzelf geen rol weggelegd in dit overleg (dat gaat over de continuïteit van zorg). Immers, het ministerie van VWS verstrekt in geval van financiële problemen bij een zorgaanbieder geen financiële steun (in ieder geval nooit voordat er sprake is van een faillissement¹⁶) en ziet er dus geen meerwaarde in om bij het overleg aanwezig te zijn. De NZa geeft aan niet deel te nemen omdat ze al contact hebben met de zorgkantoren. Daarnaast merkt de NZa op dat het ook niet bij de rol van de NZa past om actief met de zorgkantoren en een zorgaanbieder aan een oplossing voor financiële problemen te werken.</p> <p>Door de hierboven beschreven afmeldingen van het ministerie van VWS en de NZa, is het overleg als zodanig niet doorgegaan. De IGZ heeft op 3 mei 2011 nog wel gesproken met medewerkers van zorgkantoor Agis.</p>
21-04-2011	De RvB van Stichting Zonnehuizen, de heer Broekhuizen, draagt zijn functie over aan mevr. Hodapp.	<p>De IGZ wordt telefonisch geïnformeerd door de voorzitter van de RvT dat de heer Broekhuizen is teruggetreden en opgevolgd wordt door mw. J.M. Hodapp. Zij was lid van de RvT en wordt vanaf dit moment de bestuurder ad interim (hierna RvB a.i.). De IGZ heeft contact met de cliëntenraad, die aangeeft geen vertrouwen te hebben in mw. Hodapp. De IGZ deelt deze informatie met de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen op 3 mei 2011.</p>
26-04-2011	De IGZ ontvangt de risicoanalyse van Stichting	<p>De IGZ heeft Stichting Zonnehuizen tijdens het gesprek op 7 april 2011 gevraagd deze risicoanalyse op te stellen. Op 4 mei 2011 volgt de schriftelijke reactie van de IGZ aan de RvB van Stichting Zonnehuizen.</p>

¹⁶ Zie het onderzoeksrapport voor een volledige beschrijving van de rollen, taken en verantwoordelijkheden van het ministerie van VWS.

	Zonnehuizen.	
28-04-2011	Er vindt een overleg plaats tussen twee adviseurs (de heer Van Klaren en de heer Benjamins) van Stichting Zonnehuizen en het WFZ.	In het gesprek geven twee adviseurs van Stichting Zonnehuizen een nadere toelichting op de inhoud en uitwerking van het door Stichting Zonnehuizen voorgenomen herstelplan. Verder is de noodzaak tot hypotheekvestiging ten gunste van de banken en het Rijk aan de orde geweest. Daarnaast gaf het WFZ onder meer aan geen uitbreiding aan de garantieverstrekking te kunnen geven. Op 26, 27 en 28 april 2011 zijn er door Stichting Zonnehuizen met alle banken afzonderlijke gesprekken gevoerd over de financiële positie van Stichting Zonnehuizen en zijn er mogelijkheden onderzocht voor aanvullende financiering. Stichting Zonnehuizen had behoefte aan nadere financiering, onder andere met betrekking tot de kosten van het herstelplan. In een reactie in het kader van dit onderzoek laat de heer Laurey weten dat de betrokken banken daartoe na ampel beraad, geclausuleerd bereid, mits Stichting Zonnehuizen alle vastgoed in onderpand bij de banken zou geven.
03-05-2011	De IGZ heeft gesprekken met de ondernemingsraad, zorgkantoor Agis en de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.	Tijdens het gesprek tussen de IGZ en zorgkantoor Agis is er gesproken over de actuele bestuurlijke en financiële situatie van Stichting Zonnehuizen en de risico's die daaruit kunnen voortvloeien. Het gesprek met de ondernemingsraad ging ondermeer over de actuele situatie en het komend toezichtbezoek. De IGZ voert ook een gesprek met de RvB a.i. en de heer Van Klaren (adviseur van de RvB a.i.). Tijdens dit gesprek komt volgens de IGZ aan de orde dat er bij de benoeming van de RvB a.i. gehandeld is in strijd met de governance code en de Wet op de ondernemingsraden. De IGZ brengt in het gesprek het gebrek aan vertrouwen in de RvT, de RvB a.i. en het management aan de orde dat door de ondernemingsraad en de cliëntenraad is uitgesproken. Ook de IGZ spreekt uit geen vertrouwen te hebben in de RvB a.i.. (de heer Van Klaren geeft aan deze zin niet te herkennen). Tot slot wordt de financiële situatie besproken.
04-05-2011	De IGZ reageert schriftelijk op de risicoanalyse van de RvB van Stichting Zonnehuizen.	De IGZ laat de RvB a.i. weten dat de IGZ ook na lezing van de risicoanalyse nog steeds grote zorgen heeft of de RvB in staat is het herstelplan voor Stichting Zonnehuizen uit te voeren en tegelijkertijd de kwaliteit van de zorg te borgen en de gesignaleerde risico's te beperken. Deze zorgen worden volgens de IGZ versterkt omdat de RvB a.i. niet duidelijk heeft gemaakt hoe zij de gevolgen van het herstelplan op de kwaliteit van zorg in beeld krijgt en houdt. De IGZ kondigt aan zowel de voorgenomen aangekondigde bezoeken als verschillende onaangekondigde bezoeken uit te zullen voeren.
04-05-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de IGZ en de cliëntenraad van de locatie Overkempe.	Dit gesprek vindt plaats ter voorbereiding op een bezoek van de IGZ op 13 mei 2011. De cliëntenraad van de locatie Overkempe is zeer tevreden over de ontwikkelingen en de kwaliteitsverbeteringen die bereikt zijn op de locatie Overkempe. Zij maken gewag van hun zorgen over de situatie bij de Stichting Zonnehuizen in Zeist en zijn bang meegezogen te worden in de problemen waarvan – naar hun oordeel – de oorzaak ligt bij de afdeling Kind en Jeugd en met name in de locaties in Zeist.

05-05-2011	Zorgkantoor Agis stuurt een brief aan de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.	In deze brief maakt zorgkantoor Agis duidelijk wat de actuele stand van zaken is met betrekking tot de relatie tussen de bevoorschotting en de betaling en geeft aan de betalingen tot de hoogte van het onderhanden werk te zullen doen, en te verrekenen met de uitstaande vorderingen, om risico te beperken.
09-05-2011	De IGZ voert een gesprek met de centrale cliëntenraad (CCR) en de ondernemingsraad van Stichting Zonnehuizen.	Het doel van dit gesprek was om vanuit het perspectief van de CCR en ondernemingsraad te horen hoe het gaat binnen Stichting Zonnehuizen. Beide organen spreken uit geen enkel vertrouwen meer te hebben in de RvB a.i.. Zij maken zich ernstige zorgen over de toekomst van Stichting Zonnehuizen.
11-05-2011	Het resultaat over 2010 van Stichting Zonnehuizen wordt volgens de NZa negatiever dan verwacht.	De NZa heeft deze informatie ontvangen van het zorgkantoor. Volgens de NZa is er een tekort van € 12 miljoen en lijkt de continuïteit van zorg hierdoor in gevaar. Zorgkantoor Agis vraagt de NZa naar mogelijkheden voor steun. De NZa geeft aan dat er strenge voorwaarden gelden voordat een instelling voor steun in aanmerking komt. De NZa maakt aan zorgkantoor Agis duidelijk dat de beleidsregel Steunverlening een ultimatum remedium is. In het kader van dit onderzoek geeft de nieuwe RvT (die op 16 mei 2011 aantrad) aan dat ze tijdens de overdrachtsperiode van de oude RvT meekreeg dat het tekort in 2010 hooguit enkele tonnen zou zijn. In een reactie laat de oude RvT weten dat de nieuwe RvT destijds geïnformeerd is over het feit dat het tekort in 2010 op dat moment in de orde van grootte van € 10 miljoen was.
12-05-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de betrokken banken, het WFZ en o.a. de interim-manager Financiën en de adviseur van de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen. De ondernemingsraad van Stichting Zonnehuizen heeft kort voor dit gesprek het vertrouwen in de RvB a.i. en de RvT opgezegd.	Nadat de ondernemingsraad van Stichting Zonnehuizen het vertrouwen in de RvB a.i. heeft opgezegd, heeft zij direct haar portefeuille ter beschikking gesteld. De leden van de RvT zullen aftreden bij hun eerstvolgende vergadering. Er wordt in het gesprek tussen de betrokken banken, WFZ en Stichting Zonnehuizen gesproken over de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen, over juridische kwesties daaromtrent en over de samenstelling van de RvB a.i. en de RvT. De ondernemingsraad heeft het vertrouwen in de RvB a.i. en de RvT per brief opgezegd op 12 mei 2011.
13-05-2011	De NZa wijst zorgkantoor Agis mondeling op de zorgplicht van het zorgkantoor.	Daarnaast is deze datum volgens de NZa, op dat moment, de uiterste datum waarop de banken aan zullen geven of ze krediet kunnen blijven verstrekken.

13-05-2011	De IGZ brengt een bezoek aan locatie Overkempe (het Joseph Beuyshuis) te Olst.	Het bezoek is een gefaseerd toezichtbezoek. De IGZ heeft het rapport openbaar gemaakt op 11-08-2011.
15-05-2011	De centrale cliëntenraad (CCR) van Stichting Zonnehuizen zegt het vertrouwen in de RvT op.	De centrale cliëntenraad (CCR) doet dit schriftelijk.
16-05-2011	De gehele RvT wordt vervangen.	Dit gebeurt na het opzeggen van het vertrouwen in de RvT door de ondernemingsraad en de centrale cliëntenraad (CCR) van Stichting Zonnehuizen. Er wordt een nieuwe RvT (met vier leden) aangesteld. De nieuwe RvT merkt in een reactie op dat aan de aanstelling van de nieuwe RvT een sollicitatieprocedure van een half jaar vooraf is gegaan. Op dit moment is de heer Van Klaren aangesteld als RvB a.i., met positief advies van de ondernemingsraad en de cliëntenraad. Hij vervulde deze functie tot de aanstelling van de heer Laurey als RvB a.i.. (de heer Laurey wordt op 21 juni 2011 formeel aangesteld als interim bestuurder).
16-05-2011	Er worden een of meerdere suggesties gedaan voor het aanstellen van een interim bestuurder voor Stichting Zonnehuizen.	Volgens het WFZ hebben het WFZ en de betrokken banken aan de heer Van Klaren meerdere suggesties gedaan (namen genoemd) voor de aan te stellen interim bestuurder van Stichting Zonnehuizen. Volgens de heer Van Klaren en de voorzitter van de centrale cliëntenraad (CCR) heeft één van de banken een dergelijke suggestie gedaan.
18-05-2011	De IGZ brengt een bezoek aan Klinisch Centrum Jeugd GGZ, locatie Veldheim te Zeist.	Dit is een bezoek in het kader van incidententoezicht. De IGZ schrijft in haar rapportage dat de aanleiding voor haar bezoek tweërlei is: "In de eerste plaats heeft de inspectie enkele meldingen ontvangen over mogelijk structurele tekortkomingen in de zorg. In de tweede plaats heeft de inspectie informatie ontvangen over de financiële en bestuurlijke ontwikkelingen die risicovol zijn voor de continuïteit en besturing van de organisatie. Er zijn grote financiële tekorten en zowel de Raad van Bestuur als de Raad van Toezicht zijn teruggetreden. De combinatie van meldingen, financiële en bestuurlijke problemen hebben er toe geleid dat de inspectie besloten heeft zelf ter plaatse een onderzoek in te stellen." De IGZ heeft het rapport openbaar gemaakt op 16-06-2011.
20-05-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de IGZ en de RvT en de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.	De landelijk accounthouder en programmaleider Gehandicaptenzorg van de IGZ spreekt met de nieuwe RvT en de nieuwe bestuurder a.i. over de bevindingen tijdens het bezoek op 18 mei 2011 (Klinisch Centrum Jeugd GGZ, locatie Veldheim te Zeist). De RvB a.i. en RvT nemen de conclusies van de IGZ onverkort over en nemen onmiddellijk actie door te besluiten de afdelingen Luna 1 en Luna 2 te sluiten.

24-05-2011	De betrokken banken geven aan dat zij in beginsel bereid zijn om een deel van het liquiditeitstekort van Stichting Zonnehuizen te financieren. Onder aanvullende voorwaarden verstrekken ze € 3 miljoen.	<p>In een brief van de betrokken banken aan Stichting Zonnehuizen worden voor de financiering aanvullende voorwaarden genoemd. Het bedrag dat gefinancierd wordt, is hoofdzakelijk bestemd voor salarisbetalingen. De aanvullende voorwaarden voor het verstrekken van de € 3 miljoen euro luiden als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> “- ontvangst van specificatie van de gemaakte crediteurenafspraken (incl. bedragen) per heden, uiterlijk voor 25 mei a.s.; - terugbetaling van het aanvullende krediet bij voorrang ten opzichte van het bestaande krediet; - vestiging van gezamenlijke hypotheek ten gunste van de banken en WFZ (hier staat ‘WFZ’, maar volgens het WFZ moet dit ‘het Rijk’ zijn), uiterlijk 10 juni a.s.; - conveniërende (blijkende uit voorafgaande toestemming van banken) aanstelling van een bestuurder a.i. zo spoedig mogelijk edoch uiterlijk voor 10 juni a.s.; graag ontvangen wij z.s.m. de cv’s van de voorgedragen kandida(a)t(en); - conveniërende aanstelling van RvT uiterlijk voor 31 mei a.s.; graag ontvangen wij z.s.m. de cv’s van de voorgedragen kandida(a)t(en); - aanlevering van de verzochte informatie, bijgevoegd als bijlage, uiterlijk 10 juni a.s.; en - maandelijks aanlevering van verzochte informatie (zie idem bijlage), iedere 3^e week van de maand vanaf juni 2011”. <p>De heer Van Klaren geeft aan dat de banken op de hoogte waren van de onmogelijkheid om adequate informatie op te stellen en ondersteunen volgens de heer Van Klaren het proces om tot goede managementinformatie te komen. Volgens hem wordt de termijn verlengd van 10 juni tot 20 juni.</p>
26-05-2011	De IGZ brengt een bezoek aan Bronlaak te Sint Anthonis.	Het bezoek is een gefaseerd toezichtbezoek. De IGZ heeft het rapport openbaar gemaakt op 23-11-2011.
Eind mei 2011	Binnen Stichting Zonnehuizen wordt er prioriteit gegeven aan het verkrijgen van betrouwbare financiële informatie.	De RvB a.i. en de RvT geven aan dat er een overleg plaatsvindt met de accountant over de jaarrekening 2010 en de negatieve verrassingen rond het verwachte resultaat 2010.
14-06-2011	De heer Laurey wordt benoemd als interim-bestuurder en enig lid van de RvB van Stichting Zonnehuizen.	<p>De RvT heeft de heer Laurey benoemd als nieuwe RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen. De heer Laurey maakte geen onderdeel uit van de suggestie(s) voor nieuwe bestuurders die de betrokken banken en het WFZ op 16 mei 2011 heeft/hebben verstrekt aan Stichting Zonnehuizen. Op 21 juni 2011 wordt de heer Laurey formeel aangesteld als interim-bestuurder van Stichting Zonnehuizen. Op die dag vindt inschrijving in de Kamer van Koophandel plaats. De heer Van Klaren treedt terug.</p> <p>In de maand juni 2011 maakt zorgkantoor Agis afspraken met de heer Laurey, waarin zorgkantoor Agis</p>

		aangeeft dat zij hem verantwoordelijk houden voor de continuïteit van zorg. De heer Laurey zegt zorgkantoor Agis toe (en komt dat ook na) dat hij geen stappen zal zetten die de continuïteit van zorg kunnen beïnvloeden, zonder voorafgaand hierover overleg te hebben gepleegd.
Half juni 2011 en verder	Zorgkantoor Agis informeert de NZa wekelijks over de voortgang.	Daarnaast is zorgkantoor Agis wekelijks (soms dagelijks) in contact met Stichting Zonnehuizen. De diagnose die zorgkantoor Agis stelt over de problemen bij Stichting Zonnehuizen, is dat er na diverse overnames geen efficiëncyslag is doorgevoerd, waardoor de exploitatie negatief is beïnvloed, er veel te hoge overhead is en veel te duur vastgoed – bij een qua bejegening en visie als goed ervaren kwaliteit van zorgverlening.
15-06-2011	De IGZ reageert schriftelijk op een brief die zij op 19 mei 2011 van de RvB a.i. heeft ontvangen inzake de risicoanalyse die is opgesteld.	In het kader van het herstelplan is de reductie van te hoge personele inzet op personeelsbezetting conform ZZP- en DBC-normering nodig. Dit hoeft volgens de IGZ niet te leiden tot bijzondere risico's. De IGZ waardeert de aandacht voor het werkklimaat bij de uitvoering van het herstelplan en de ambitie om verzuim terug te brengen. De IGZ wijst op het belang om de inzet van gedragskundigen te waarborgen. De IGZ wil niet dat er getornd wordt aan het opleidingsniveau van medewerkers en de opleidingsmogelijkheden. De IGZ stelt dat Stichting Zonnehuizen kansen gemist heeft en onvoldoende prioriteit gegeven heeft aan het tijdig realiseren van (ver)nieuwbouw. De uitvoering van het veiligheidsbeleid moet onverlet doorgang blijven vinden.
16-06-2011	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 18 mei 2011 aan het Klinisch Centrum Jeugd GGZ te Zeist wordt openbaar gemaakt. De IGZ gelast sluiting van de afdelingen Luna 1 en Luna 2.	De IGZ geeft een negatief eindoordeel n.a.v. haar bezoek aan het Klinisch Centrum Jeugd GGZ te Zeist. De algemene conclusie van het rapport luidt: "De inspectie vindt de situatie in het Klinisch Centrum Jeugd GGZ op de locatie Veldheim, zoals zij die tijdens het bezoek op 18 mei 2011 heeft aangetroffen, zeer zorgwekkend. De kwaliteit van de individuele cliëntenzorg wordt in het Klinisch Centrum overeind gehouden door de persoonlijke inzet en betrokkenheid van de (persoonlijk) begeleiders en de behandelaren/gedragskundigen, maar dit is een te kwetsbare basis om structureel verantwoorde zorg te kunnen bieden." De IGZ kondigt enkele 'onmiddellijk te nemen maatregelen' af: 1) "U dient met onmiddellijke ingang maatregelen te treffen die ertoe leiden dat de afdelingen Luna 1 en 2 binnen maximaal vier weken buiten gebruik worden gesteld en de cliënten die nu op deze afdelingen verblijven, kunnen worden overgeplaatst naar een woonplek (bijvoorbeeld in portal cabins) waar hun veiligheid wordt gewaarborgd en de woonomstandigheden aanzienlijk verbeteren. 2) U dient met onmiddellijke ingang maatregelen te treffen die ertoe leiden dat gebouw Helias wordt opgeknapt en leefbaar wordt gemaakt voor de cliënten, zodat zij in een kindvriendelijk gebouw kunnen wonen (...). 3) U dient met onmiddellijke ingang direct onder de nieuwe bestuurder a.i. een beleidsverantwoordelijke functionaris met de portefeuille zorg aan de stellen. 4) U dient met onmiddellijke ingang naast de manager een beleidspsychiater aan de stellen (...)."

		<p>De RvB a.i. heeft naar aanleiding van contact met de IGZ op 20 mei 2011 zelf actie ondernomen door te besluiten Luna 1 en Luna 2 te sluiten. De IGZ geeft aan dat de RvB a.i. daarna direct actie heeft ondernomen om de locatie daadwerkelijk te sluiten, maar dat dit nog enige tijd heeft gekost omdat het hier om een woonsituatie ging.</p> <p>Na een onaangekondigd bezoek van de IGZ aan het Klinisch Centrum Jeugd GGZ op 18 juli blijkt dat aan alle vier de hierboven genoemde maatregelen is voldaan.</p> <p>De IGZ meldt in het kader van dit onderzoek dat de jongeren die woonden in Luna 1 en Luna 2 zijn overgeplaatst naar andere woningen binnen Stichting Zonnehuizen. Stichting Zonnehuizen heeft destijds op korte termijn een gebouw geschikt gemaakt voor bewoning. Deze nieuwe woonomgeving voldeed aan veiligheidseisen en bood ook een cliëntvriendelijke woonomgeving. De IGZ meldt dat er geen kinderen naar een andere instelling zijn overgeplaatst.</p>
21-06-2011	De IGZ sluit de eerder binnengekomen meldingen over structurele tekortkomingen bij de locatie Veldheim van Stichting Zonnehuizen af.	De burgers en medewerkers die de meldingen gedaan hebben (in februari en maart 2011) hebben een inhoudelijk afsluitende brief gekregen met verwijzing naar het inspectierapport van het toezichtbezoek op 18 mei 2011. Er wordt geen verscherpt toezicht ingesteld, omdat de RvB a.i. zijn verantwoordelijkheid neemt door o.a. Luna 1 en Luna 2 te sluiten.
21-06-2011	De heer Laurey wordt formeel aangesteld als interim-bestuurder van Stichting Zonnehuizen.	Op 14 juni 2011 werd de heer Laurey al benoemd als interim-bestuurder van Stichting Zonnehuizen, maar op 21 juni 2011 wordt de heer Laurey formeel aangesteld d.m.v. inschrijving in de Kamer van Koophandel.
23-06-2011	De RvB a.i. voert een gesprek met de betrokken banken.	Tijdens dit gesprek wordt kennisgemaakt en wordt er volgens de RvB a.i. een toelichting gegeven op het herstelplan en de financieringsbehoefte.
23-06-2011	Zorgkantoor Agis en de NZa hebben de afgelopen periode contact onderhouden over de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen.	Zorgkantoor Agis laat de NZa weten dat er een 'plan B' beschreven is: wat er gedaan moet worden als Stichting Zonnehuizen failliet gaat. In het kader van 'plan B' worden er informele gesprekken gevoerd met eventuele overnamekandidaten. Zorgverzekeraar Achmea heeft een voorstel voor een betalingsregeling m.b.t. de cure-GGZ besproken met Stichting Zonnehuizen om in 2011 de teveel betaalde voorschotting terug te krijgen.
23-06-2011	De zorgkantoren onderzoeken toekomstscenario's voor	De NZa laat het ministerie van VWS weten dat zorgkantoor Agis en andere betrokken zorgkantoren diverse scenario's onderzoeken en dat daarbij ontvlechting van Stichting Zonnehuizen niet wordt uitgesloten.

	Stichting Zonnehuizen.	
23-06-2011	MEE vraagt aan de IGZ of ze cliënten kan blijven doorverwijzen naar Stichting Zonnehuizen.	Hierop heeft de IGZ positief gereageerd, omdat slechts twee afdelingen van Stichting Zonnehuizen, namelijk Luna 1 en Luna 2 van de locatie Veldheim zijn gesloten. Elders in de organisatie (regio Zeist e.o.) zijn volgens de IGZ op dit moment geen grote risico's en wordt er verantwoorde zorg geleverd. Op 18 juli 2011 heeft de directeur van Bureau Jeugdzorg uit Rotterdam volgens de IGZ een vergelijkbare vraag gesteld aan de IGZ.
24-06-2011	Stichting Zonnehuizen stuurt een voortgangsnotitie aan de betrokken banken en het WFZ over de voortgang van de informatievoorziening die Stichting Zonnehuizen aan de banken en het WFZ dient te leveren. Daarin meldt ze dat er een herstelplan is vastgesteld.	<p>De door de banken gestelde voorwaarde voor het aanleveren van de conveniërende informatieset aan de banken en het WFZ, uiterlijk op 10 juni 2011, wordt door Stichting Zonnehuizen niet nagekomen volgens het WFZ. (In een reactie in het kader van dit onderzoek laten de RvT en de RvB a.i. weten dat Stichting Zonnehuizen daar feitelijk niet toe in staat was, dat de banken daarvan op de hoogte waren en dat zij instemden met het proces van verbetering daarvan.)</p> <p>Uit de voortgangsnotitie blijkt onder andere dat Stichting Zonnehuizen, in tegenspraak met eerdere afspraken, nog niet in staat is om de jaarrekening van 2010, de begroting van 2011 en het herstelplan ter beschikking te stellen aan de banken en het WFZ.</p> <p>Stichting Zonnehuizen schrijft in een memo aan de betrokken banken en het WFZ het volgende over dit herstelplan:</p> <p>“Afgelopen donderdag 23 juni heeft de Raad van Toezicht het herstelplan goedgekeurd. Wij willen nog enkele laatste aanpassingen en correcties doorvoeren en verwachten dat het herstelplan op dinsdag 28 juni a.s. beschikbaar is.</p> <p>Het herstelplan gaat uit van een aantal maatregelen om tot een structureel nulresultaat te komen. Sommige maatregelen in het herstelplan zijn te kwalificeren als efficiëntiemaatregelen, enkele zijn ingrijpender. De nieuwe bestuurder en het directieteam hebben vervolgsafspraken gemaakt om medio september a.s. een tweede fase herstelplan af te ronden. Onderwerpen hierbij zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de missie en het bestaansrecht van Stichting Zonnehuizen in de huidige vorm; – de mogelijkheden tot fusie of samenwerking of juist ontvlechting; – een strategische analyse van de productportfolio en het mogelijk afstoten van capaciteit; – een heroverweging van de vastgoedportefeuille en detaillering van sale and leaseback.” <p>Uit het faillissementsverslag van de curator blijkt dat de ondernemingsraad en de cliëntenraad positief hebben geadviseerd over dit herstelplan.</p> <p>Daarnaast wordt er door de RvT goedkeuring gegeven op de overlegstructuur van Stichting Zonnehuizen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wekelijks Crisisberaad (OR, CR, MT en key professionals Stichting Zonnehuizen);

		<ul style="list-style-type: none"> - wekelijks RvT; - maandelijks overleg met de betrokken banken, zorgkantoren en zorgverzekeraars, IGZ en het CSZ.
28-06-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de RvB a.i., het WFZ en de betrokken banken.	Het gesprek is een kennismakingsgesprek tussen de banken, het WFZ en de heer Laurey (RvB a.i.). Er wordt gesproken over de rol en taken van de heer Laurey binnen Stichting Zonnehuizen en over de stand van zaken m.b.t. de financiële problemen. Daarnaast worden ook enkele mogelijke toekomstscenario's voor Stichting Zonnehuizen besproken, waaronder zelfstandig voortbestaan, overname door derden, opsplitsing & verkoop en faillissement.
01-07-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de RvB a.i., de RvT, de betrokken banken en het WFZ.	<p>Voorafgaand aan dit gesprek ontvangen de betrokken banken en het WFZ verschillende documenten, waaronder het herstelplan. Er wordt gesproken over o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de concept-jaarrekening van 2010, waarover volgens mededeling van Stichting Zonnehuizen inmiddels overeenstemming is met de externe accountant; - de uitblijvende tussentijdse financiële rapportages over 2011; - het herstelplan dat door de RvT is geaccodeerd en dat zou voorzien in een ombuiging van € 6 miljoen; - de toekomstscenario's, waarbij de RvB a.i. en de RvT de overtuiging hebben dat een volledig zelfstandig voortbestaan van Stichting Zonnehuizen geen reële optie is; - de hypotheekvestiging, een mogelijk extra overbruggingskrediet en een eventuele aanvraag van surseance van betaling.
01-07-2011	Er komt een hypotheekvestiging en er wordt een overeenkomst van gedeelde zekerheden getekend.	De betrokken banken en het Rijk vestigen gezamenlijk daadwerkelijk een hypotheek op alle bij Stichting Zonnehuizen in eigendom zijnde vastgoed. Dit volgt rechtstreeks uit de voorwaarden bij de eerder door de banken verstrekte financiering en de door het Rijk gegeven garantie. De betrokken banken en het Rijk leggen vast dat bij verkoop van het vastgoed de opbrengst naar rato van de uitstaande financiering/garantie zal worden verdeeld.
06-07-2011	Het ministerie van VWS stuurt een brief aan interim-bestuurder Laurey.	Het ministerie van VWS schrijft dat ze door het WFZ op de hoogte gebracht is van de zorgelijke situatie bij Stichting Zonnehuizen. De brief gaat niet over continuïteit van zorg, maar over de overheids garanties die zijn verstrekt aan Stichting Zonnehuizen: het ministerie wijst de RvB a.i. op het feit dat, conform de eerdergenoemde regeling, het bestuur zich verbonden heeft al die maatregelen te nemen die de minister nodig acht ter waarborging van de financiële belangen van het Rijk. Daarnaast schrijft het ministerie van VWS dat zij zich zal laten blijven informeren door het WFZ om zodoende zicht te houden op de inspanning van het bestuur om de aangegane verplichtingen te kunnen honoreren, zodat van het aanspreken van de Rijksgarantie geen sprake zal hoeven zijn.
07-07-2011	Overleg tussen de betrokken banken, het WFZ en Stichting Zonnehuizen over	In het overleg wordt besloten dat de betrokken banken aan de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen de opdracht gaan verstrekken om zich met een verzoek om een financiële tegemoetkoming in contanten of aanvullende garantie tot het ministerie van VWS te wenden. Het WFZ geeft aan dat een afwijzend

	een extra overbruggingskrediet.	antwoord van het ministerie van VWS voor de hand ligt.
08-07-2011	Achmea/Agis ¹⁷ is op de hoogte van het overleg tussen de betrokken banken en Stichting Zonnehuizen.	De NZa schrijft aan het ministerie van VWS dat ze contact heeft gehad met Achmea/Agis. Achmea/Agis heeft de NZa geïnformeerd over het overleg tussen de banken en Stichting Zonnehuizen over een overbruggingskrediet.
08-07-2011	Stichting Zonnehuizen meldt het ministerie van VWS dat de betrokken banken bereid zijn een extra € 3,5 miljoen te verstrekken.	De betrokken banken hebben besloten, na intern en onderling overleg, elk naar rato van de stand van hun huidige financiering deelnemen in het extra overbruggingskrediet (met de eerder verstrekte € 3 miljoen verstrekken de betrokken banken hiermee in totaal € 6,5 miljoen). Stichting Zonnehuizen vraagt daarnaast, in afstemming met de betrokken banken, om een extra garantie van het ministerie van VWS (bovenop de bestaande overheidsgarantie die Stichting Zonnehuizen vanuit het verleden al had; zie 16-02-2011). Het ministerie van VWS geeft aan dat er vanuit de overheid geen garantie verstrekt zal worden.
08-07-2011	Stichting Zonnehuizen onderhandelt met de vakbonden en informeert medewerkers.	Er wordt onderhandeld over een addendum op het Sociaal Plan Zonnehuizen. Daarnaast maken het bestuur en de directie een rondgang in de organisatie om de ernst van de situatie uit te leggen en medewerkers voor te bereiden op het einde van een zelfstandige Stichting Zonnehuizen.
08-07-2011	De RvB a.i. en LSG-Rentray gaan in gesprek over samenwerking.	Op uitnodiging van Stichting Zonnehuizen vindt een eerste gesprek plaats met LSG-Rentray over samenwerking. Er is een globale verkenning gemaakt van mogelijkheden hiertoe. Conclusie: een gezamenlijk eerste onderzoek doen naar een oplossing voor de problemen bij de locatie Michaëlshoeve. De problemen bij de Michaëlshoeve betreffen de formatie overhead in relatie tot het primaire proces en de fysieke inrichting van de locatie, die ingrijpende aanpassingen vroegen om tot een gezonde exploitatie te komen.
15-07-2011	Een vijfde lid treedt toe tot de RvT.	-
18-07-2011	De IGZ brengt een onaangekondigd bezoek aan het Klinisch Centrum Jeugd	Het doel van een bezoek is om een oordeel te kunnen geven over de uitvoering van de onmiddellijk te nemen maatregelen op basis van het inspectierapport d.d. 16 juni 2011 over het bezoek op 18 mei 2011. De IGZ stelt vast (per brief d.d. 21 juli 2011) dat voldaan is aan het nemen van de vier onmiddellijk te nemen

¹⁷ Vanaf 1 juli 2011 is in het feitenoverzicht niet meer de term 'zorgkantoor Agis' opgenomen, maar 'Achmea/Agis'. De reden hiervoor is dat er vanaf dat moment gehandeld werd vanuit Achmea en Agis gezamenlijk.

	GGZ te Zeist.	maatregelen.
20-07-2011	De IGZ brengt een bezoek aan de Michaëlshoeve te Brummen.	Het bezoek is een gefaseerd toezichtbezoek. De IGZ concludeert dat er geen risico's zijn voor de kwaliteit van zorg en legt geen maatregelen op. De IGZ vertrouwt erop dat de organisatie aandacht blijft houden voor risicobeperking en zich verder blijft ontwikkelen in de kwaliteitsborging. De IGZ heeft het rapport openbaar gemaakt op 24-11-2011.
21-07-2011	Er wordt een intentieverklaring ondertekend door LSG-Rentray en Stichting Zonnehuizen.	In de intentieverklaring komen de partijen overeen in de komende periode actief met elkaar in gesprek te gaan over de voorwaarden waaronder samenwerking tot stand kan komen, het vormgeven van samenwerking en het daarbij combineren van voorzieningen. Tevens wordt overeengekomen dat dat in eerste instantie de Michaëlshoeve betreft, maar dat dit in een latere fase ook andere jeugdonderdelen van de beide organisaties kan betreffen.
26-07-2011	Het CSZ geeft toestemming voor de verkoop van een gebouw (KDC Heimdal te Waalre).	Eén van de panden van Stichting Zonnehuizen te Waalre zal op 2 augustus 2011 worden verkocht, aldus de betrokken notaris. Reden voor de verkoop van het gebouw is om extra liquide middelen ter beschikking te hebben. De opbrengst van de verkoop zal € 495.000,- bedragen. Op dit pand rust een hypotheek ten gunste van de betrokken banken en het Rijk. De dagen hierop wordt er door het WFZ en de banken onderhandeld over de verdeling/aanwending van de opbrengst. Uiteindelijk wordt het volgende besloten: de verkoopopbrengst wordt aan Stichting Zonnehuizen ter beschikking gesteld t.b.v. de exploitatie en derhalve niet ingeperkt op de ter beschikking staande kredietruimte.
26-07-2011	Er vindt een gesprek plaats tussen de IGZ en de RvB a.i. over de voorgenomen sluiting van Michaëlshoeve te Brummen.	De IGZ verifieert op welke wijze de continuïteit gewaarborgd wordt. De IGZ neemt deze informatie voor kennisgeving aan, omdat continuïteit en financiën een zaak voor het zorgkantoor zijn.
Augustus 2011	De RvB a.i. bezoekt mogelijke geïnteresseerden voor de overname van Stichting Zonnehuizen. Met twee zorgorganisaties (niet zijnde LSG-Rentray en de heer Winter) vinden serieuze gesprekken plaats	-

	over een mogelijk consortium. ¹⁸	
02-08-2011	De IGZ stuurt een kritische schriftelijke reactie op het herstelplan dat door Stichting Zonnehuizen is opgesteld.	De IGZ vraagt aandacht voor medezeggenschap van cliënten/cliëntvertegenwoordigers en stelt dat de RvB a.i. onverminderd verantwoordelijk blijft voor verantwoorde en veilige zorg. De IGZ wijst erop dat de RvB a.i. verantwoordelijk is voor continuïteit en zorgvuldige overdracht indien er sprake is van sluiting of overname. De RvB a.i. dient keuzevrijheid van cliënten te garanderen. De IGZ blijft onverminderd eisen stellen aan opleidingsbeleid en deskundigheidsbevordering, omdat de kwaliteit van zorg in belangrijke mate bepaald wordt door opleiding, ervaring, deskundigheid en bejegening van medewerkers. De IGZ is ook kritisch over besparingen op vervoerskosten, omdat dit niet ten koste mag gaan van tijdig en veilig vervoer. (De RvB a.i. en de RvT geven aan dat deze schriftelijke reactie bij Stichting Zonnehuizen niet terug te vinden is.)
08-08-2011	Er vindt een overleg plaats tussen Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	Op 1 augustus 2011 heeft Stichting Zonnehuizen een informatieset aan de banken en het WFZ ter beschikking gesteld betreffende de actuele financiële positie, de uitwerking van het herstelplan, de liquiditeitsprognose en het sale & lease back plan betreffende het vastgoed. Het beeld is dat de financiële positie alsook het financiële perspectief verder is verslechterd. De toereikendheid en betrouwbaarheid van de door Stichting Zonnehuizen verstrekte informatie wordt door de banken en het WFZ als onvoldoende gekwalificeerd. Stichting Zonnehuizen vraagt aan de banken om aanvullend krediet.
11-08-2011	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 13 mei 2011 aan locatie Overkempe (het Joseph Beuyshuis) te Olst wordt openbaar gemaakt.	De IGZ heeft een positief eindoordeel n.a.v. haar bezoek op 13 mei 2011. Het Joseph Beuyshuis scoort op zes van de zeven onderdelen maximaal (namelijk 'gering risico'). De IGZ schrijft in haar rapportage onder andere: "In de afgelopen jaren heeft Overkempe forse stappen ter verbetering van de zorg gezet. Actuele zorgplannen zijn voor alle cliënten voorhanden en daarin opgenomen afspraken en doelen worden nageleefd. Cliënten en/of hun vertegenwoordigers zijn tevreden over de geboden zorg en voelen zich gezien en gehoord. Er heeft een goede integratie plaatsgevonden van zorg vanuit antroposofisch oogpunt en professionaliteit. Dit alles maakt dat Overkempe ondanks de bestuurlijke crisis die bij de Stichting Zonnehuizen is ontstaan, in samenwerking met de andere locaties binnen de divisie Volwassenen, verantwoorde zorg levert en kan blijven leveren."

¹⁸ Aangezien deze zorgorganisaties niet betrokken zijn geweest bij dit onderzoek en ze geen grote rol hebben gespeeld in het verdere proces, worden deze zorgorganisaties in dit feitenoverzicht niet met naam genoemd.

12-08-2011	De betrokken banken geven in een brief aan Stichting Zonnehuizen aan dat ze geen aanvullend krediet meer verstrekken.	De betrokken banken zijn niet bereid de aanvullende liquiditeitstekorten te financieren, omdat zij al eerder financiële steun hebben geboden (in totaal € 6,5 miljoen) en omdat Stichting Zonnehuizen daarbij naar het idee van de betrokken banken onvoldoende informatie heeft verstrekt. (In een reactie, in het kader van dit onderzoek, laat de RvB a.i. weten dat het niet bereid zijn om nieuw krediet te verstrekken door de banken niet samenhangt met het niet kunnen opleveren van adequate informatie.) De looptijd van het reeds extra verstrekte krediet van in totaal € 6,5 miljoen wordt verlengd tot 1 oktober 2011. Voor het benodigde extra krediet verwijzen de betrokken banken Stichting Zonnehuizen naar andere partijen dan de banken.
16-08-2011	Eenzijdige opzegging van het Sociaal Plan door de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.	In een reactie in het kader van dit onderzoek geeft de RvB a.i. aan dat er in een wekelijks Crisisberaad (met daarin de directie, professionals en delegaties van de centrale cliëntenraad (CCR) en de OR) het voornemen voor het eenzijdig opzeggen van het Sociaal Plan besproken is. Deze eenzijdige opzegging had de volledige steun van het Crisisberaad en leidde tot een expliciet positief advies van de OR. De RvB a.i. geeft aan dat het effect van de eenzijdige opzegging was dat er onderhandelingen met de vakbonden moesten worden gevoerd om tot zogenaamde Addenda te komen die zouden dienen te voorzien in een afbouw van met name de overheadfuncties van Stichting Zonnehuizen.
22-08-2011	Er vindt een informatief overleg plaats tussen de RvB a.i. en de RvT van Stichting Zonnehuizen en de zorgkantoren en zorgverzekeraars.	Het overleg wordt verzorgd door de RvB a.i. en de RvT van Stichting Zonnehuizen. In het overleg wordt het herstelplan toegelicht.
23-08-2011	De voorzitter van de cliëntenraad Stichting Zonnehuizen Kind&Jeugd stuurt een brief aan de minister van VWS.	In deze brief schetst de betreffende voorzitter onder andere zijn ervaring met Stichting Zonnehuizen (vanuit zijn rol als vader van een cliënt en als voorzitter van de cliëntenraad) en schetst hij zijn bezorgdheid over de financiële situatie en de toekomst van Stichting Zonnehuizen. Ook vraagt hij de minister van VWS onder andere om een aandeel te nemen in de aanvullende financiering voor Stichting Zonnehuizen door uitbreiding van de borgstelling. Op 17 oktober 2011 verstuurt de staatssecretaris van VWS, gezien haar verantwoordelijkheid voor dit dossier, een reactie op deze brief. Daarin geeft ze onder andere aan dat de IGZ toezicht houdt op de kwaliteit van zorg die geleverd wordt en dat voor de continuïteit van zorg vooral het zorgkantoor aan zet is. Ook geeft ze aan dat de overheid niet zal zorgen voor een uitbreiding van de borgstelling.
23-08-2011	Op verzoek van de ondernemingsraad vindt er een gesprek plaats het WFZ	Er wordt gesproken over de financiële problemen bij Stichting Zonnehuizen, de omvang van het personeelsbestand en de mogelijkheid dat het ministerie van VWS financiële ondersteuning biedt. Vanuit het WFZ wordt aangegeven dat het ministerie van VWS geen financiële ondersteuning zal bieden.

	enerzijds en vertegenwoordigers van de ondernemingsraad, de cliëntenraad en de vakbond anderzijds.	
24-08-2011	Stichting Zonnehuizen stuurt een reactie op de brief van de betrokken banken d.d. 12 augustus 2011.	De voorzitters van de RvT en de RvB a.i. schetsen in de brief aan de betrokken banken o.a. de (wederzijdse) belangen voor een extra financiering. Ze doen in de brief een klemmend beroep op de banken om hun besluit tot het niet verstrekken van additioneel krediet te heroverwegen.
25-08-2011	De NZa heeft Achmea/Agis via een brief op haar zorgplicht gewezen.	-
30-08-2011	Medewerkers van het ministerie van VWS spreken met interim-bestuurder Laurey.	Op uitdrukkelijk verzoek van de heer Laurey is er met medewerkers van het ministerie van VWS gesproken over de slechte financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen en de recente ontwikkelingen daaromtrent. Er werd daarbij niet gesproken over de rol van het ministerie van VWS m.b.t. continuïteit van zorg, maar over de opbrengsten van een verkocht pand en de rol van het ministerie van VWS bij de Rijksgarantieregeling.
September en oktober 2011	Achmea/Agis werkt diverse scenario's uit.	Het gaat hier om scenario's voor de (nabije) toekomst van Stichting Zonnehuizen. Daarnaast gaat Achmea/Agis op zoek naar overnamekandidaten. Hiernaast blijft het (sinds februari jl. permanente) wekelijkse contact met Stichting Zonnehuizen gericht op de bewaking van de kwaliteit en de continuïteit van de zorg.
September t/m december 2011	In de periode van september 2011 tot aan het faillissement heeft de IGZ geregeld telefonisch of schriftelijk contact met meldende ouders, medewerkers en de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.	Het gaat daarbij over grote en kleine incidenten en n.a.v. berichten in de pers en op de sociale media. De bestuurder a.i. spant zich volgens de IGZ steeds in voldoende mate in om adequaat en snel antwoord te kunnen geven en de gesignaleerde problemen ten aanzien van kwaliteit op te lossen.
12-09-2011	De NZa onderhoudt contact met Achmea/Agis over de financiële en zorginhoudelijke situatie bij	De NZa schrijft aan het ministerie van VWS dat dit contact op regelmatige basis plaatsvindt.

	Stichting Zonnehuizen.	
15-09-2011	De betrokken banken reageren op de brief van de RvT en de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen d.d. 24 augustus 2011.	De betrokken banken schrijven dat het standpunt van de banken ongewijzigd is en dat er geen extra financiering gegeven zal worden. Ze schrijven dat daarbij mede een rol speelt dat Stichting Zonnehuizen naar hun idee tot nu toe onvoldoende voortgang realiseert bij het zetten van concrete en meetbare stappen gericht op het herstel van de financiële positie van Stichting Zonnehuizen. Daarnaast beschikken de banken naar hun oordeel over onvoldoende informatie over de genomen en te nemen herstelmaatregelen. De banken vragen tot slot om aanvullende informatie t.b.v. het gesprek dat ze op 23 september 2011 met Stichting Zonnehuizen zullen hebben. Ze schrijven dat ze zich aan de hand van de gevraagde informatie en het gesprek van 23 september 2011 zullen beraden op hun positie.
21-09-2011	De heer Winter meldt zich als mogelijk geïnteresseerde.	Zorgondernemer Loek Winter meldt zich als mogelijk geïnteresseerde bij de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen.
23-09-2011	Er vindt een overleg plaats tussen de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	De betrokken banken geven nogmaals aan dat ze geen aanvullend krediet zullen verstrekken en geven aan dat ze ook niet bereid zijn om zonder nadere (aflossings-)voorwaarden roeyement te verlenen bij verkoop van panden volgens de ontvangen informatie. Daarnaast wordt er in het overleg gemeld dat de ondernemingsraad en de cliëntenraad positief advies hebben gegeven bij het voorgenomen herstelplan. Verder worden plannen rondom de verkoop en sale & lease back van vastgoed toegelicht. Stichting Zonnehuizen voert oriënterende gesprekken omtrent mogelijkheden tot samenwerking met twee andere organisaties. Tevens onderzoekt Stichting Zonnehuizen mogelijkheid tot samenwerking met zorgondernemer Winter en kind-/jeugdinstelling LSG-Rentray. De banken schrijven in een brief aan Stichting Zonnehuizen (d.d. 29 september 2011) dat Stichting Zonnehuizen op zoek zou moeten gaan naar een of meerdere nieuwe investeerders die op korte termijn financiële middelen ter beschikking kunnen en willen stellen. Daartoe zijn de banken bereid om de termijn voor de terugbetaling van de € 6,5 miljoen te verlengen tot 1 november 2011 (het was 1 oktober 2011).
23-09-2011	LSG-Rentray brengt een bod uit op de Michaëlshoeve.	Dit tijdelijk bod wordt verlengd tot uiteindelijk 1 november 2011.
23-09-2011	De betrokken banken wijzen de Letter of Intent van Stichting Zonnehuizen en twee andere zorgorganisaties ¹⁹ af.	Volgens de RvB a.i. en de RvT wijzen de banken deze Letter of Intent (een intentieverklaring), waarin twee andere zorgorganisaties ²⁰ schrijven dat ze de intentie hebben om Stichting Zonnehuizen te saneren, unaniem af. De banken zijn volgens hen wel geïnteresseerd in mogelijke plannen van de heer Winter als partner.

¹⁹ Zie de voetnoot bij de regel 'Augustus 2011' in dit feitenoverzicht.

²⁰ Zie de voetnoot bij de regel 'Augustus 2011' in dit feitenoverzicht.

26-09-2011	De heer Winter start met boekenonderzoek.	-
26-09-2011	Het ministerie van OCW geeft het ministerie van VWS het signaal dat de 'cluster 4 school' van het Klinisch Centrum Jeugd GGZ op de locatie Veldheim er financieel erg slecht voor staat.	De IGZ heeft op 16 juni 2011 een kritisch rapport over het Klinisch Centrum Jeugd GGZ openbaar gemaakt, waarin ze o.a. de sluiting van Luna 1 en 2 gelast. Dit rapport van de IGZ heeft echter geen betrekking op de school.
27-09-2011	Er is telefonisch contact tussen de IGZ en de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen over de continuïteit van zorg.	Volgens de IGZ laat de RvB a.i. zich zeer positief uit over de kans dat de continuïteit van zorg binnen Stichting Zonnehuizen gegarandeerd kan worden. Volgens de RvB a.i. is vergaande samenwerking met derden daarvoor noodzakelijk. Om dit te bewerkstelligen worden intensieve besprekingen gevoerd met andere zorgaanbieders en een private investeerder.
30-09-2011	Er vindt een kennismaking plaats tussen de heer Winter en een andere zorgorganisatie ²¹ .	Op initiatief van de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen vindt er een kennismaking plaats tussen de heer Winter en een andere zorgorganisatie om te bespreken of het mogelijk is om een gezamenlijk overnameplan te maken.
30-09-2011	Er komt een akkoord met de vakbonden over een Addendum van het Sociaal Plan (dat op 16 augustus eenzijdig is opgezegd door de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen).	Stichting Zonnehuizen komt tot een akkoord met de vakbonden over een Addendum van het Sociaal Plan. Het Addendum beschrijft een reductie van meer dan 200 fte in de overhead en management.
04-10-2011	De opbrengst van een pand van Stichting Zonnehuizen in Waalre wordt verdeeld.	De banken en het WFZ bereiken overeenstemming over de verdeling van de opbrengst van € 0,5 miljoen. Het aandeel van de banken wordt aan Stichting Zonnehuizen ter beschikking gesteld (exploitatiefinanciering). Het aandeel van het Rijk wordt aangewend voor aflossing op Rijksgegarandeerde leningen.

²¹ Zie de voetnoot bij de regel 'Augustus 2011' in dit feitenoverzicht.

13-10-2011	Er vindt een kennismaking plaats tussen de RvT en de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen met de voorzitter van de RvT en de bestuurder van LSG-Rentray.	-
14-10-2011	De heer Winter en LSG-Rentray onderzoeken een privaat/publieke continuering van Stichting Zonnehuizen.	De heer Winter en LSG-Rentray gaan, uitgenodigd door de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen, onderzoeken of het mogelijk is een 'privaat/publieke continuering' van de gehele Stichting Zonnehuizen mogelijk te maken. Bij 'privaat/publieke continuering' wordt LSG-Rentray beschouwd als een reguliere publiek gefinancierde organisatie en de heer Winter wordt gezien als 'nieuwe toetreders', die deels ook privaat gefinancierd wordt.
17-10-2011	De staatssecretaris van VWS schrijft een brief aan de Tweede Kamer over Stichting Zonnehuizen en geeft antwoord op vragen van de Kamerleden Leijten (SP) en Kooiman (SP).	In de Kamerbrief geeft de staatssecretaris allereerst feitelijke informatie over Stichting Zonnehuizen. Daarna gaat ze in op de kwaliteit en veiligheid van zorg binnen Stichting Zonnehuizen. Tot slot gaat de brief in op de continuïteit van zorg geleverd door Stichting Zonnehuizen. De Kamervragen die beantwoord zijn gingen over de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen. De staatssecretaris geeft aan dat de banken, de zorgkantoren en de zorgverzekeraars in actie zijn gekomen om het exploitatietekort van Stichting Zonnehuizen te verkleinen. Iedere partij neemt zijn eigen verantwoordelijkheid. In de toekomst zullen zorgaanbieders exploitatietekorten aan zorgkantoren moeten melden volgens de Kamerbrief "Waarborgen voor continuïteit zorg".
22-10-2011	De zorgorganisatie ²² waar eerder gesprekken mee waren t.b.v. overname trekt zich formeel terug.	-
27-10-2011	Er is een nieuw voorstel van de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen, LSG-Rentray en de heer Winter voor het op orde brengen van de financiën van Stichting Zonnehuizen.	De RvB a.i. laat de betrokken banken en het WFZ weten dat er op 26 oktober 2011 in principe overeenstemming is bereikt met LSG-Rentray en de heer Winter over hun inzet en financiële participatie in Stichting Zonnehuizen. Daarnaast is er volgens de RvB a.i. een principe-akkoord bereikt met Achmea/Agis over een continuering van de bestaande relatie, onder de voorwaarde dat omvang en kwaliteit van de zorg ook geborgd worden, waardoor het liquiditeitsrisico beperkt wordt. In het voorstel wordt Stichting Zonnehuizen juridisch gesplitst in een zorg-poot en een vastgoed-poot. Daarnaast zal er een dienstverlenings-overeenkomst worden opgesteld met een andere zorgorganisatie voor ondersteuning bij het beheer van het vastgoed en ICT. Er is bij de heer Winter interesse in Volwassenenzorg en bij LSG-

²² Zie de voetnoot bij de regel 'Augustus 2011' in dit feitenoverzicht.

		Rentray in Kind & Jeugd en Onderwijs.
28-10-2011	De heer Winter wordt door Stichting Zonnehuizen formeel bij de banken gepresenteerd als geïnteresseerde partij.	Stichting Zonnehuizen geeft aan dat de betrokken banken ruimte geven om de verkenning van de heer Winter en LSG-Rentray verder concreet te maken in een overnameplan. Volgens Stichting Zonnehuizen geven de betrokken banken aan na 30 november 2011 geen nieuwe kredietfaciliteit meer beschikbaar te willen stellen. De financiering voor het gezond maken van Stichting Zonnehuizen moet vanuit de eigen organisatie dan wel overnemende partijen komen.
November 2011	Er vinden gesprekken plaats tussen LSG-Rentray, de heer Winter en Stichting Zonnehuizen.	Volgens al deze partijen is er sprake van constructieve gesprekken tussen LSG-Rentray, de heer Winter en Stichting Zonnehuizen over het gezond maken en afgeslankt continueren van Stichting Zonnehuizen.
03-11-2011	Het WFZ stelt aanvullende vragen aan Stichting Zonnehuizen m.b.t. het nieuwe voorstel om de financiën van Stichting Zonnehuizen op orde te brengen.	Het WFZ geeft aan dat zij, namens het Rijk, geen uitspraak kan doen over het herstructureringsvoorstel zolang er niet of onvoldoende duidelijkheid bestaat over de aard, inhoud en consequenties van de gepresenteerde voornemens.
08-11-2011	De betrokken banken schrijven een brief aan Stichting Zonnehuizen over een verlenging van het aanvullend krediet.	De betrokken banken bevestigen de verlenging van het aanvullend krediet van € 6,5 miljoen tot 1 december 2011. Daarbij wordt als voorwaarde gesteld dat Stichting Zonnehuizen uiterlijk 9 november 2011 een uitgebreide informatieset over de actuele financiële positie, de (voorgenomen) herstelmaatregelen en het (voorgenomen) herstructureringsplan aan de betrokken banken verstrekt.
09-11-2011	Stichting Zonnehuizen geeft een reactie op de vragen van het WFZ d.d. 3 november 2011.	De conclusie van WFZ is dat beantwoording van vragen door Stichting Zonnehuizen te summier is en daardoor onvoldoende vertrouwen biedt in het door Stichting Zonnehuizen voorgenomen herstructureringsplan. Het WFZ is van mening dat er direct drastisch in de exploitatie gesneden moet worden. Stichting Zonnehuizen richt zich naar het inzicht van het WFZ teveel op de verkoop van onroerend goed. (In een reactie in het kader van dit onderzoek laten de RvB a.i. en de RvT weten dat dit standpunt niet bij hen bekend is en dat het tevens niet terug te vinden is.)
10-11-2011	De IGZ brengt een bezoek aan het Klinisch Centrum Jeugd GGZ te Zeist.	Dit bezoek is een incidentonderzoek en een follow-up-bezoek naar aanleiding van de bevindingen op 18 mei 2011 en 18 juli 2011. De IGZ vindt dat de situatie in het Klinisch Centrum Jeugd GGZ in vergelijking met eerdere bezoeken voldoende verbeterd is. Er zijn voldoende structurele en organisatorische waarborgen gerealiseerd om verantwoorde zorg te kunnen bieden.

15-11-2011	De heer Winter en LSG-Rentray (de mogelijke nieuwe investeerders) presenteren hun voorgenomen plannen aan vertegenwoordigers van de zorgverzekeraars en zorgkantoren, de betrokken banken en het WFZ. Daarbij schetsen ze een beeld van de huidige situatie van Stichting Zonnehuizen dat pessimistischer is dan voorheen door Stichting Zonnehuizen geschetst is.	Het beeld dat de heer Winter en LSG-Rentray schetsen van de huidige financiële situatie, is volgens verschillende partijen pessimistischer dan het beeld dat Stichting Zonnehuizen schetste. Volgens de heer Winter en LSG-Rentray zitten de verschillen in het volgende: - er is meer achterstallig onderhoud op het terrein van ICT en vastgoed; - de liquiditeitsbehoefte is groter dan enkele weken eerder werd voorzien. Als gevolg van de nieuwe feiten is er volgens Achmea/Agis een nieuw tekort van ca. € 5 miljoen toegevoegd. Volgens de heer Winter en LSG-Rentray schatten zij destijds een extra tekort van € 25 miljoen, met name veroorzaakt door achterstallig onderhoud van de gebouwen. De zorgkantoren kunnen naar eigen zeggen niet gaan acteren als kredietverstrekkers en de banken zijn daar niet toe bereid. De RvB a.i. beraadt zich en zoekt naar oplossingen. (De RvB a.i. geeft in een reactie aan dat de banken positief waren over de voorgenomen overnameplannen van de heer Winter en LSG-Rentray, maar dat ze daarbij gelijktijdig aangaven geen aanvullende middelen te zullen verstrekken om 2011 en 2012 tot een verder herstel te komen. Met andere woorden: er moest vanaf 1 december 2011 nieuw geld worden ingebracht. Volgens de RvB a.i. ging men ervan uit dat Stichting Zonnehuizen dan wel de twee partijen die de overname voornemens waren te effectueren die middelen bijeen zouden brengen.)
17-11-2011	Stichting Zonnehuizen breekt de gesprekken met LSG-Rentray en de heer Winter af.	Het discussiepunt/breekpunt is de waardering van het vastgoed en dan met name de mate van achterstallig onderhoud.
21-11-2011	Er vindt een overleg plaats tussen de RvB a.i. en de RvT van Stichting Zonnehuizen, de betrokken verzekeraars, de betrokken banken en het WFZ.	Stichting Zonnehuizen meldt dat zij en de mogelijke nieuwe investeerders het (nog) niet eens zijn geworden over kapitaalparticipatie. Er zijn onder andere geschilpunten op het gebied van waardering van vastgoed, de noodzakelijke investeringen in ICT en de bekostiging van de reorganisatie c.q. het sociaal plan. De nieuwe investeerders willen alleen kapitaal inbrengen als er sprake is van een levensvatbare zorgexploitatie. In een overleg met vertegenwoordigers van de betrokken banken, de zorgverzekeraars en zorgkantoren en het WFZ, geeft de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen te kennen dat Stichting Zonnehuizen hierdoor in beginsel weer op zichzelf is aangewezen.
23-11-2011	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 26 mei 2011 aan Bronlaak te Sint Anthonis wordt openbaar gemaakt.	De IGZ heeft Bronlaak op vijf van de zeven aspecten de score van 'matig risico' gegeven. Ze schrijft in haar rapportage twee algemene conclusies: 1) " <i>Cliëntgerichtheid en randvoorwaarden voor goede zorg onder druk door financiële situatie</i> Medewerkers vrezen dat nu opnieuw het verloop onder personeel zal toenemen met gevolgen voor de kwaliteit van zorg. Medewerkers verkeren in een onzekere situatie en hebben behoefte aan betere informatie. Ontwikkelingen binnen de organisatie staan nu stil in afwachting van besluitvorming.

		2) <i>Goede aandacht voor het terugdringen van vrijheidsbeperking vasthouden</i> ".
23-11-2011	In de Tweede Kamer vindt er een Algemeen Overleg (AO) plaats over Stichting Zonnehuizen.	Het AO vindt plaats naar aanleiding van de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 17 oktober 2011 over de financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen en toezending van rapporten van de IGZ over Stichting Zonnehuizen. De staatssecretaris zegt toe dat ze er alles aan zal doen om het jaarverslag van 2010 te ontvangen. Ook laat ze, op verzoek van meerdere Kamerleden, onderzoeken of er fraude gepleegd is met zorggeld. Daarnaast zegt ze toe bij de IGZ te controleren of er aanwijzingen zijn voor het vermeende feit dat ouders van cliënten door Stichting Zonnehuizen geïntimideerd zouden zijn en dat is bedreigd hen uit de ouderlijke macht te zetten. In een brief aan de Tweede Kamer van 30 november 2011 geeft de staatssecretaris aan dat de IGZ haar verzekerd heeft dat de IGZ hiervoor geen aanwijzingen heeft.
24-11-2011	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 20 juli 2011 aan de Michaëlshoeve te Brummen wordt openbaar gemaakt.	De IGZ concludeert op basis van haar bezoek op 20 juli 2011 het volgende: - Het huidige team van locatie de Floriaan heeft hard gewerkt om te komen waar zij nu zijn. De ontwikkelde werkwijze en de betere huisvesting leiden aantoonbaar tot goede resultaten. - Preventie van vrijheidsbeperking leeft bij medewerkers maar blijkt niet uit beleid. De IGZ acht het van groot belang voor de organisatie om de manier van werken om te zetten in vastgelegd beleid. - De cliëntgerichtheid is goed, maar blijvende aandacht is vereist. - Het terugdringen van risico's is mogelijk door geringe inspanningen. De Michaëlshoeve heeft op een drietal onderwerpen "matig risico" gescoord. De IGZ sluit met dit rapport het gefaseerd toezicht voor Michaëlshoeve, locatie de Floriaan, af en vertrouwt er op dat uitgezette acties doorgevoerd worden en leiden tot verdere verbetering van de kwaliteit van de ondersteuning aan de cliënten.
24-11-2011	De RvT besluit tot voorbereiding op surseance van betaling.	Op voorstel van de RvB a.i. besluit de RvT unaniem tot voorbereiding van surseance van betaling. Formeel wordt het herstelplan als beëindigd beschouwd.
28-11-2011	Er wordt surseance van betaling aangevraagd.	De RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen heeft op maandag 28 november 2011 de IGZ, de zorgkantoren/zorgverzekeraars, de Inspectie voor het Onderwijs en het CSZ geïnformeerd dat Stichting Zonnehuizen surseance van betaling heeft aangevraagd. De directe aanleiding hiervoor is dat er sprake is van 'betalingsonmacht'. Er zijn geen reserves meer bij Stichting Zonnehuizen. Gesprekken met samenwerkingspartners (LSG-Rentray en de heer Winter) zijn afgebroken, omdat er geen overeenstemming over een aantal zaken kon worden bereikt. In het contract tussen Achmea/Agis en Stichting Zonnehuizen staat dat de bevoorschotting kan worden gestopt bij surseance van betaling. Achmea/Agis en de andere zorgkantoren hebben besloten in deze situatie te blijven bekostigen op korte basis (per twee weken), op basis van de toezegging van de verantwoordelijken binnen Stichting Zonnehuizen dat de continuïteit van zorg geborgd zou worden.

		Na het uitspreken van surseance van betaling is een bewindvoerder aangesteld. De bewindvoerder ziet erop toe dat de onderneming voldoet aan haar lopende verplichtingen en houdt aldus toezicht op het bestuur, waardoor er geen overeenkomsten kunnen worden gesloten of betalingen kunnen worden gedaan zonder haar toestemming en handtekening. Daarnaast moet de onderneming de bewindvoerder ervan overtuigen dat zij op den duur haar schuldeisers zal kunnen voldoen (bijv. door het uitvoeren van herstelplannen).
28-11-2011	De RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen overlegt met de IGZ, de zorgkantoren en zorgverzekeraars, de Inspectie van het Onderwijs en de CSZ.	De RvB a.i. meldt aan de partijen dat Stichting Zonnehuizen surseance van betaling heeft aangevraagd. Vervolgens wordt er tijdens dit overleg gesproken over hoe de continuïteit van zorg en onderwijs gewaarborgd kan worden en welke maatregelen de RvB a.i. van Stichting Zonnehuizen heeft genomen en in samenspraak met deze partijen zal nemen. Daarnaast wordt er gesproken over welke financiële middelen/waarborgen daarmee gemoeid zijn.
29-11-2011	Stichting Zonnehuizen komt in surseance van betaling.	De surseance van betaling wordt uitgesproken door de Rechtbank Utrecht. Mr. M.J. Cools wordt benoemd als bewindvoerder. De heer Laurey blijft aan als RvB a.i..
30-11-2011	Stichting Zonnehuizen informeert de betrokken externe partijen, interne medewerkers, cliëntenraden en de ondernemingsraad formeel over de surseance van betaling.	-
30-11-2011	De staatssecretaris van VWS schrijft een brief aan de Tweede Kamer over Stichting Zonnehuizen. Daarbij wordt het concept-jaarverslag 2010 van Stichting Zonnehuizen openbaar gemaakt.	In de Kamerbrief geeft de staatssecretaris informatie over de financiële cijfers van Stichting Zonnehuizen over boekjaar 2010 en voldoet ze aan toezeggingen die ze gedaan heeft tijdens het AO van 23 november 2011. Het concept-jaarverslag van 2010 is als bijlage meegestuurd. De accountant heeft dit concept-jaarverslag nog niet ondertekend, omdat de controlewerkzaamheden nog niet zijn afgerond. De uitkomsten van deze werkzaamheden kunnen nog tot aanpassing van de cijfers leiden. De jaarrekening laat zien dat er in 2010 is afgesloten met een verlies van € 18,4 miljoen. De NZa geeft, naar aanleiding van Kamervragen uit het AO van 23 november 2011, aan dat ze geen vermoeden heeft dat Stichting Zonnehuizen fraude heeft gepleegd. Stichting Zonnehuizen heeft voor verschillende onderdelen haar nacalculatieformulier over 2010 ingeleverd. Deze formulieren zijn allemaal voorzien van een goedkeurende verklaring van een accountant. De NZa heeft ook niet via andere kanalen signalen gekregen dat er sprake was van onrechtmatigheden. De NZa heeft de staatssecretaris verzekerd dat Achmea/Agis een terugvalplan heeft opgesteld. Tot slot meldt de staatssecretaris dat er bij de IGZ gecontroleerd is of er aanwijzingen zijn voor het

		vermeende feit dat ouders van cliënten door Stichting Zonnehuizen geïntimideerd zouden zijn en dat is bedreigd hen uit de ouderlijke macht te zetten. Ze schrijft dat de IGZ haar verzekerd heeft dat de IGZ hiervoor geen aanwijzingen heeft.
December 2011	Er is intensief (dagelijks) contact tussen Achmea/Agis en de NZa.	-
December 2011	De NZa beantwoordt een brief van de cliëntenraad van Stichting Zonnehuizen.	Deze brief ging over de reikwijdte van de zorgplicht in relatie tot zorg op antroposofische basis. De NZa geeft aan dat de zorgplicht geldt voor geïndiceerde zorg en dat deze zorg niet per se op antroposofische basis hoeft te zijn.
01-12-2011	In de Tweede Kamer vindt er een Voortgezet Algemeen Overleg (VAO) over Stichting Zonnehuizen plaats.	Er worden meerdere moties ingediend. Eén motie van Kamerlid Leijten wordt aangenomen: deze gaat over het feit dat de regering de kwaliteit en de continuïteit van zorg van Stichting Zonnehuizen moet garanderen. Deze motie wordt gestand gedaan in de Kamerbrief waarmee dit onderzoeksrapport aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. In dit VAO zegt de staatssecretaris van VWS ook toe dat ze een onderzoek zal laten uitvoeren naar de rol van de IGZ, de NZa en het zorgkantoor bij de financiële problemen van Stichting Zonnehuizen.
02-12-2011	Medewerkers van Stichting Zonnehuizen sturen een brief aan het ministerie van VWS.	De medewerkers van Stichting Zonnehuizen verzoeken de staatssecretaris van VWS en alle politieke partijen om alle mogelijkheden en middelen in te zetten om de continuïteit van zorg en werkgelegenheid van alle locaties van Stichting Zonnehuizen te behouden. De medewerkers maken zich zorgen over de toekomst van de cliënten van Stichting Zonnehuizen, de werkgelegenheid en het voortbestaan van de antroposofische zorg.
07-12-2011	De staatssecretaris van VWS reageert op de brief van medewerkers van Stichting Zonnehuizen d.d. 2 december 2011.	Ze stuurt een brief waarin ze aangeeft dat ze de onrust voor cliënten en personeel heel vervelend vindt. Er wordt ingegaan op de inzet van het ministerie van VWS t.a.v. de continuïteit van zorg, t.a.v. goed bestuur in de zorg en het feit dat er een onderzoek gedaan zal worden naar het proces rondom de financiële situatie bij Stichting Zonnehuizen. In de brief worden geen extra garanties geboden voor het personeel.
07-12-2011	Er vindt een procedureel overleg plaats tussen de bewindvoerder van Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	-
07-12-2011	De IGZ spreekt met de cliëntenraad Kind en Jeugd van Stichting Zonnehuizen.	De cliëntenraad Kind en Jeugd wil dat Stichting Zonnehuizen gaat fuseren met LSG-Rentray. De IGZ legt uit dat de keuzes m.b.t. de overname een zaak van de bewindvoerder is en niet van de IGZ.

08-12-2011	De IGZ spreekt met de cliëntenraad Volwassenen (CRV), met de ondernemingsraad en met de directeur Volwassenen en de directeur Kind en Jeugd van Stichting Zonnehuizen.	De CRV wil dat Stichting Zonnehuizen Volwassenen apart en zelfstandig verdergaat. De IGZ legt uit dat de keuzes m.b.t. de overname een zaak van de bewindvoerder is en niet van de IGZ. Volgens Stichting Zonnehuizen werd de IGZ bij dit gesprek en het gesprek met de cliëntenraad Kind en Jeugd op 7 december 2012 gevraagd om er bij het ministerie van VWS op aan te dringen om maatregelen te nemen omdat de risico's voor de kwaliteit van de zorg onaanvaardbaar groot werden. De IGZ bevestigt dat dit gevraagd is en heeft hierop geantwoord dat het ministerie van VWS een non-interventiebeleid voert, maar dat dit signaal mondeling doorgegeven zou worden, hetgeen is gebeurd tijdens de voorbereidingen op het AO in de Tweede Kamer op 22 december 2011.
08-12-2011	Het bidbook wordt voorbereid.	Er wordt door Stichting Zonnehuizen en de bewindvoerder een bidbook voorbereid om tot een spoedige doorstart van Stichting Zonnehuizen te komen. Er wordt voorrang gegeven aan die partijen die voor het geheel van Stichting Zonnehuizen willen intekenen. In het faillissementsverslag van de curator is te lezen dat voor dit bidbook geld betaald moest worden: "Omdat de bewindvoerder/curator aan de zorgkantoren heeft gegarandeerd dat de bevoorschotting op de productie uitsluitend zou worden aangewend voor de continuering van zorg, heeft de bewindvoerder zich genoodzaakt gezien de geïnteresseerde partijen een bijdrage te vragen voor de kosten van het samenstellen van het bidbook, nu daarvoor ook vele externe partijen zijn ingeschakeld, waaronder de bij de stichting werkzame interimers op de financiële afdeling. Van geïnteresseerden in een integrale overname is een bijdrage van € 10.000,00 gevraagd en ontvangen. Van partijen die geïnteresseerd waren in delen van de organisatie tot drie locaties is € 5.000,00 gevraagd en ontvangen. Van de ruim 40 belangstellende partijen is aan 13 ervan een bidbook toegezonden. De bewindvoerder is met diverse partijen in overleg getreden."
12-12-2011	De IGZ voert telefonisch overleg met de heer Terlouw, directeur van KansPlus.	De heer Terlouw wil de IGZ laten weten dat cliëntvertegenwoordigers hun zorgen uiten bij KansPlus. De cliëntvertegenwoordigers zijn zeer tevreden over de medewerkers en de locatiemanagers van Stichting Zonnehuizen. Zij houden hun hart vast omdat zij zien dat de medewerkers het bijna niet meer volhouden om in deze onzekerheid te werken. Ouders voorzien meer incidenten en ziekteverzuim. Zij vinden dat het te lang duurt voordat er duidelijkheid komt. Nu de 'surseance van betaling' is uitgesproken, zijn zij onzeker of zij als cliënten/cliëntvertegenwoordigers nog iets in te brengen hebben. De heer Terlouw wil met dit telefoongesprek de zorgen die bij KansPlus binnenkomen onder de aandacht van de IGZ brengen.
Medio december 2011	Verschillende partijen hebben interesse in de gehele Stichting Zonnehuizen dan wel delen daarvan en maken dat kenbaar bij de	-

	bewindvoerder en de RvB a.i..	
Medio december 2011	De heer Winter en LSG-Rentray komen in gesprek met de bewindvoerder en de RvB a.i. over een doorstartplan.	-
13-12-2011 t/m 21-12-2011	De centrale cliëntenraad Volwassenen (CRV) van Stichting Zonnehuizen neemt een advocate in de arm die brieven stuurt aan de IGZ, de zorgkantoren, de NZa, het ministerie van VWS en de Vaste Kamercommissie van VWS.	<p>In deze brieven schrijft de advocate o.a. dat ze door de CRV is gevraagd om hen te ondersteunen, zodat de cliëntenraad optimaal kan functioneren, als postbus kan fungeren, rekenschap kan geven van de eigen verantwoordelijkheid als wettelijke vertegenwoordigers van de bewoners VG Volwassenen resp. als CRV en deze verantwoordelijkheid ook goed uit te oefenen in het kader van de wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.</p> <p>In de brieven aan de IGZ, de zorgkantoren en de NZa staan onder andere de vijf kernwaarden die de CRV heeft geformuleerd voor de VG-zorg aan volwassenen. Daarnaast wordt er een verzoek gedaan voor een preventief terugvalplan bij de IGZ indien de zorg niet verantwoord voortgezet kan worden en wordt het verzoek gedaan voor de voortzetting van de antroposofische zorg. De IGZ meldt in een schriftelijke reactie dat dit een verantwoordelijkheid is van de RvB a.i. en de RvT van Stichting Zonnehuizen. De zorgkantoren geven aan dat de zorgplicht geen plicht betekent om de antroposofische grondslag te behouden, maar dat ze zoveel mogelijk rekening zullen houden met de wensen van de cliënt m.b.t. deze grondslag. De NZa meldt dat ze de antroposofische grondslag niet bewaakt en dat ze het terugvalplan niet aan de CRV verstrekt i.v.m. bedrijfsgevoelige informatie.</p> <p>In de brief aan het ministerie van VWS vraagt de advocate aan de staatssecretaris van VWS om ervoor te zorgen dat de medezeggenschapsorganen worden betrokken bij de besluitvorming rond de continuïteit en om de IGZ, de NZa en de zorgkantoren tot meer samenwerking aan te sporen. Namens de staatssecretaris van VWS wordt door middel van een brief geantwoord dat het ministerie geen reden ziet om extra acties te nemen ten aanzien van de IGZ, de NZa en de zorgkantoren, omdat ze gehoor hebben gegeven aan het verzoek van het ministerie van VWS om hun verantwoordelijkheid te nemen bij de continuïteit en kwaliteit van de zorg bij Stichting Zonnehuizen. Daarnaast wordt namens de staatssecretaris geantwoord dat de CRV het bestuur mag en moet blijven adviseren over het gevoerde beleid en dat ze (de advocate) de IGZ kan informeren wanneer zij signalen heeft dat de kwaliteit van zorg niet langer voldoet. Daarbij wordt opgemerkt dat de CRV geen formele bevoegdheden heeft om met het zorgkantoor te praten, maar dat de zorgkantoren wel aan hebben gegeven rekening te zullen houden met de wensen van de cliënten.</p> <p>Op 21 december 2011 stuurt de advocate een brief aan de Vaste Kamercommissie van VWS waarbij ze de</p>

		verstuurde brieven als bijlage toevoegt en waarin ze de Vaste Kamercommissie van VWS vraagt of ze op hun parlementaire verantwoordelijkheden kan rekenen.
15-12-2011	Er vindt een overleg plaats tussen de bewindvoerder van Stichting Zonnehuizen, de betrokken banken en het WFZ.	De bewindvoerder doet het verzoek aan de betrokken banken om de surseanceperiode op te rekken naar januari 2012, teneinde voldoende tijd te hebben voor het zoeken van partijen die (delen van) Stichting Zonnehuizen willen overnemen. Om dat te realiseren is een additioneel krediet nodig. De banken zijn bereid om binnen de bestaande kredietlimieten € 1 miljoen te verstrekken, dit onder de voorwaarde dat Achmea/Agis de benodigde bijna € 4 miljoen zal verstrekken.
16-12-2011	De staatssecretaris van VWS stuurt een stand-van-zaken-brief over Stichting Zonnehuizen aan de Tweede Kamer.	Tijdens een procedurevergadering op 7 december 2011 is de staatssecretaris gevraagd een stand-van-zaken-brief op te stellen. Ze schrijft hierin onder andere het volgende: <ul style="list-style-type: none"> • Stichting Zonnehuizen bevindt zich sinds 28 november 2011 in surseance van betaling. De rechtbank heeft een bewindvoerder aangesteld. De NZa heeft verzekerd dat het zorgkantoor een adequaat terugvalplan (een plan B) heeft. • De IGZ ziet intensief toe bij Stichting Zonnehuizen, zodat de kwaliteit van zorg wordt gewaarborgd. • De formele positie van cliëntenraad en ondernemingsraad is in de huidige situatie (surseance van betaling) niet anders dan onder normale omstandigheden. De IGZ betreft de ondernemingsraad en cliëntenraad bij haar intensieve toezicht. De staatssecretaris schrijft dat de bewindvoerder en in een latere fase eventueel de curator van Stichting Zonnehuizen de cliëntenraden en de ondernemingsraad zoveel mogelijk moet betrekken. • De staatssecretaris heeft bij het zorgkantoor haar zorg geuit over de werkgelegenheid voor het directe-zorg-personeel. Naar aanleiding daarvan heeft Achmea/Agis aan de staatssecretaris laten weten dat ze ervan op de hoogte te zijn dat de verantwoordelijke partijen zich er bij het verbeterplan op richten waar mogelijk de sanering in de overhead vorm te geven en de directe zorgverlening zoveel mogelijk te sparen.
20-12-2011	De opbrengst van een pand van Stichting Zonnehuizen in Nuenen wordt verdeeld.	De betrokken banken en het WFZ bereiken overeenstemming over de verdeling van een opbrengst van € 0,6 miljoen (feitelijke verkoop c.q. levering heeft voor de datum van surseance plaatsgevonden).
21-12-2011	Het eerste gezamenlijke bod van LSG-Rentray en de heer Winter wordt uitgebracht.	-
22-12-2011	In de Tweede Kamer vindt een Algemeen Overleg (AO) plaats over Stichting Zonnehuizen.	Dit AO is gepland naar aanleiding van de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen en de rapporten van de IGZ. De vragen van de Kamerleden gaan onder andere over het behoud van continuïteit van zorg en de salarissen van het personeel. Er is discussie tussen de Kamerleden over de vraag of de overheid de salarissen voor het einde van het jaar moet voorschieten of dat een deel van het salaris later in de maand

		januari 2012 betaald kan worden. De staatssecretaris geeft aan dat het niet mogelijk is om als ministerie een bevoorschotting van de salarissen te doen. Ze geeft aan dat de continuïteit van zorg gewaarborgd blijft, ook bij faillissement. De staatssecretaris geeft in reactie op een vraag van meerdere Kamerleden aan dat alle partijen (dus ook medewerkers) de kans hebben om mee te bieden bij de verkoop.
22-12-2011	In de Tweede Kamer vindt een Voortgezet Algemeen Overleg (VAO) plaats over Stichting Zonnehuizen.	Het Tweede Kamerlid Leijten heeft twee moties ingediend. Beide moties zijn verworpen.
22-12-2011	Er vindt een overleg plaats tussen de bewindvoerder van Stichting Zonnehuizen, vertegenwoordigers van de potentiële overnamepartijen, de betrokken banken en het WFZ.	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) zetten hun overnameplannen uiteen en doen een voorstel c.q. verzoek aan de betrokken banken en het WFZ met betrekking tot de financiering van de overnameplannen. De reactie van de banken en het WFZ volgt op 27 december 2011.
22-12-2011	Er worden afspraken gemaakt over de continuering van de bevoorschotting vanuit de zorgkantoren tussen Stichting Zonnehuizen en Achmea/Agis.	De bevoorschotting wordt gecontinueerd. De betrokken banken hebben zich bereid verklaard om binnen de bestaande kredietlimieten nog een boedelkrediet voor maximaal € 2,5 miljoen te verstrekken ten behoeve van de voorschot-/salarisbetaling aan het personeel over de maand december 2011.
27-12-2011	De betrokken banken en het WFZ geven een schriftelijke reactie op het voorstel van de heer Winter en LSG-Rentray d.d. 22 december 2011.	De banken en het WFZ spreken bereidheid uit om de overnameplannen van de heer Winter en LSG-Rentray verder te verkennen. Daarvoor hebben zij aanvullende informatie c.q. (financiële) onderbouwing van de plannen nodig. Tevens stellen de betrokken banken voorwaarden c.q. grenzen aan hun bereidheid tot financiering van de overnameplannen. Het verzoek tot financiering van de voorliggende overnameplannen van de heer Winter en LSG-Rentray is voor de betrokken banken en het WFZ niet acceptabel.
27-12-2011	Het faillissement van Stichting Zonnehuizen wordt uitgesproken.	Het faillissement wordt officieel bekend gemaakt door de rechtbank Utrecht. Stichting Zonnehuizen is momenteel niet in staat schuldeisers te betalen en het ziet er niet naar uit dat de schuldeisers na verloop van tijd wél betaald kunnen worden. LSG-Rentray biedt zich bij de curator aan als overnemende partij.
28-12-2011	Achmea/Agis stuurt een	In deze brief geeft Achmea/Agis aan dat ze na het faillissement het beleid continueert (onderhandenwerk

	brief aan Stichting Zonnehuizen.	blijft gefinancierd om continuïteit van zorg waar te borgen). Achmea/Agis heeft tijdens dit proces het begrip 'continuïteit van zorg' zodanig geoperationaliseerd dat de circa 800 verblijfscliënten van Stichting Zonnehuizen er op moesten kunnen rekenen dat hun leefsituatie zou kunnen voortduren. Dat impliceerde volgens Achmea/Agis dat het zorgvastgoed niet leeg verkoopbaar kon worden gemaakt.
29-12-2011	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) geven een schriftelijke reactie op de reactie van de banken en het WFZ d.d. 27 december 2011.	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) geven een nadere toelichting op hun overnameplannen (waarmee de vragen van de betrokken banken en het WFZ gedeeltelijk beantwoord worden) en stellen hun voorstel c.q. verzoek tot financiering van de overnameplannen enigszins bij (maar nog afwijkend van de door de betrokken banken getoonde bereidheid d.d. 27 december 2011).
30-12-2011	De heer Winter vraagt NMa om goedkeuring voor een versnelde fusie en krijgt deze toestemming.	De heer Winter heeft de NMa meegedeeld dat twee van zijn BV's een deel van Stichting Zonnehuizen willen overnemen. De NMa heeft hier toestemming voor gegeven. Op de website van de NMa staat hierover het volgende: "Op 30 december 2011 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit besloten dat er voldoende indicatie is ontstaan van onherstelbare schade waardoor sprake is van gewichtige redenen in de zin van artikel 40 van de Mededingingswet (waarin is bepaald dat er geen concentratie mag plaatsvinden binnen vier weken na melding red.). Het verzoek tot ontheffing wordt derhalve toegewezen."
Januari 2012	Gezien het feit dat de zorgactiviteiten van Stichting Zonnehuizen op 10 januari 2012 worden overgenomen, heeft de NZa in januari 2012 voor de laatste keer contact met Achmea/Agis over Stichting Zonnehuizen.	Er wordt afgesproken dat Achmea/Agis de NZa op de hoogte houdt als er iets gebeurt met betrekking tot de zorgplicht van Achmea/Agis.
02-01-2012	Er vindt een overleg plaats tussen de heer Winter, LSG-Rentray, de betrokken banken en het WFZ.	De potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) doen een finaal voorstel c.q. verzoek aan de betrokken banken en het WFZ tot financiering van een overname / doorstart van Stichting Zonnehuizen.
03-01-2012	De betrokken banken en het WFZ geven een schriftelijke reactie op het voorstel van	De betrokken banken en het WFZ wijzen het finale overnamevoorstel c.q. verzoek d.d. 2 januari 2012 van de heer Winter en LSG-Rentray af.

	de heer Winter en LSG-Rentray d.d. 2 januari 2012.	
06-01-2012	Er vindt een overleg plaats tussen de curator van Stichting Zonnehuizen, de heer Winter, LSG-Rentray, de betrokken banken en het WFZ.	Het doel van dit overleg is te komen tot afspraken over het tijdelijk gebruik van het vastgoed van Stichting Zonnehuizen door de potentiële overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray), vooruitlopend op meer duurzame afspraken over het gebruik van het vastgoed.
09-01-2012	Er wordt een overeenkomst ondertekend tot het tijdelijk gebruik van vastgoed van Stichting Zonnehuizen door de heer Winter en LSG-Rentray.	De curator, de overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) en de hypotheekhouders (de banken en het Rijk) komen overeen dat de overnamepartijen gedurende de periode 2012 en 2013 het vastgoed van Stichting Zonnehuizen kunnen gebruiken tegen een vooraf vastgestelde gebruikersvergoeding. In 2012 zullen de overnamepartijen en de hypotheekhouders met elkaar in overleg treden over welke mogelijkheden er bestaan voor een meer duurzaam gebruik van het vastgoed door de overnamepartijen.
09-01-2012	De IGZ brengt een inspectiebezoek aan de failliete Stichting Zonnehuizen, voert gesprekken met de ondernemingsraad, de centrale cliëntenraad (CRR), de curator van Stichting Zonnehuizen en de heer Laurey (voormalig RvB a.i.).	<p>Het inspectiebezoek wordt gebracht aan de hoofdlocatie in Zeist. De inspectie heeft het bezoek gebracht n.a.v. enkele ernstige meldingen dat de veiligheid en continuïteit van zorg in het geding waren. Het bezoek is kort van te voren aangekondigd. Tijdens het bezoek heeft de IGZ gesproken met de centrale cliëntenraad, de ondernemingsraad en de heer Laurey. De bevindingen en conclusies zijn opgenomen in de brief (d.d. 12 januari 2012) waarin de IGZ als maatregel het Verscherpt Toezicht instelt per 10 januari 2012 (persbericht 10 januari, brief gepubliceerd op de website van de IGZ op 18 januari).</p> <p>De belangrijkste conclusies:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Medewerkers hebben zich vanuit hun gevoel van betrokkenheid met en verantwoordelijkheid voor de cliënten in de afgelopen periode van onzekerheid enorm ingezet om de cliënten zo goed als mogelijk te begeleiden en te ondersteunen. De inspectie spreekt hiervoor haar grote waardering uit. 2. Sinds het uitspreken van het faillissement op 27 december 2011 is er sprake van een cumulatie van spanning en onzekerheid onder cliënten en medewerkers. Hierdoor nemen de risico's met betrekking tot de continuïteit en kwaliteit van zorg en de veiligheid voor cliënten toe. Bovendien zijn de randvoorwaarden voor het bieden van verantwoorde zorg zijn niet voldoende op orde. 3. De overname van de stichting Zonnehuizen door de stichting LSG-Rentray en de heer Winter biedt duidelijkheid met betrekking tot de continuïteit van de organisatie, maar kan ook extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit en de continuïteit van zorg. <p>Op grond van deze conclusies heeft de IGZ besloten Verscherpt Toezicht in te stellen.</p>

10-01-2012	De zorgactiviteiten van Stichting Zonnehuizen worden overgenomen.	Dit gebeurt door LSG-Rentray en de heer Winter. Er zijn (onder andere) door LSG-Rentray, de heer Winter (DeSeizoenen), Stichting Continuering Zonnehuizen Groep, Stichting Zonnehuizen Kind & Jeugd en Stichting Zonnehuizen Onderwijs op 9 januari 2012 drie documenten getekend voor deze overname: <ul style="list-style-type: none"> - een protocol m.b.t. het ontwikkelen en overeenkomen van een vastgoedplan lange termijn; - een gebruikersovereenkomst bedrijfsruimten eigendom in het faillissement van Stichting Zonnehuizen; en - de Activa verkoop overeenkomst in het faillissement van Stichting Zonnehuizen.
10-01-2012	De IGZ stelt verscherpt toezicht in bij Stichting Zonnehuizen.	De IGZ stelt verscherpt toezicht in, omdat Stichting Zonnehuizen is overgenomen door LSG-Rentray en de heer Winter. De overname kan extra risico's met zich meebrengen voor de kwaliteit en continuïteit van zorg. Het verscherpt toezicht is zes maanden geldig.
10-01-2012	Achmea/Agis continueert het zeer frequente contact met Stichting Zonnehuizen tot medio februari.	Na medio februari wordt de frequentie van het contact langzamerhand genormaliseerd.
17-01-2012	In de media verschijnt een bericht over kleed- en voogdijgelden van cliënten van Stichting Zonnehuizen.	De Nieuwsbode Zeist meldt in een nieuwsbericht dat het geld van jonge cliënten, die onder toezicht stonden en zorg ontvingen bij Stichting Zonnehuizen, is verdwenen.
18-01-2012	De staatssecretaris van VWS beantwoordt drie sets Kamervragen.	<ul style="list-style-type: none"> • Antwoorden Kamervragen van Leijten (SP) over het faillissement van Stichting Zonnehuizen: de vragen gaan over hoeveel geld Stichting Zonnehuizen verschuldigd is aan de Belastingdienst, zorgverzekeraars en pensioenfondsen; wat de gevolgen voor medewerkers zijn; of de interim bestuurder nalatig is geweest; en welke rol de curator tot nu toe heeft gespeeld. • Antwoorden Kamervragen van Leijten (SP) over het faillissement Stichting Zonnehuizen en de gevolgen voor werknemers van Stichting Zonnehuizen: de vragen gaan over of het terecht is dat Stichting Zonnehuizen failliet is gegaan; of schuldeisers aan het geld van bewoners kunnen komen; of er overnamepartijen zijn; of de continuïteit van zorg behouden wordt; en of het personeel ontlast wordt. • Antwoorden Kamervragen van Leijten (SP) en Van Gerven (SP) over de overname van Stichting Zonnehuizen en het ontslag van medewerkers : de vragen gaan over de overnamepartijen; verscherpt toezicht door de IGZ; het verlies van banen; het behoud van continuïteit van zorg; of het de bedoeling is om het “verdwenen” geld van de cliënten terug te krijgen; en wat de rol van de banken was.
19-01-2012	De IGZ spreekt met de nieuwe eigenaren en	Er wordt gesproken over eigendomsverhoudingen, transitieproces, risico's en de waarborging van het antroposofisch gedachtegoed.

	bestuurders.	
23-01-2012	De staatssecretaris van VWS stuurt een stand-van-zaken-brief over Stichting Zonnehuizen aan de Tweede Kamer.	<p>Hierin staat onder andere het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op 27 december 2011 is het faillissement van Stichting Zonnehuizen uitgesproken. Dit is aangevraagd door de bewindvoerder, omdat het vooruitzicht was dat Stichting Zonnehuizen niet in staat zou zijn om na verloop van tijd haar schuldeisers te voldoen. • De IGZ hield vóór het AO van 22 december 2011 intensief toezicht a.g.v. de financiële problemen. Na het faillissement heeft de IGZ dagelijks contact gehad en de IGZ heeft op 10 januari 2012 verscherpt toezicht ingesteld bij Stichting Zonnehuizen i.v.m. mogelijke extra risico's voor de kwaliteit en de continuïteit van zorg door overname. • De curator zal periodiek een openbaar verslag sturen waarin gaandeweg duidelijk zal worden hoe de financiële situatie van Stichting Zonnehuizen is en hoe deze zo is gekomen. Op 10 januari 2012 hebben de curator, LSG-Rentray en de heer Winter overeenstemming bereikt over de overname van activiteiten van Stichting Zonnehuizen. De overnamepartij zal een groot deel van het personeel dat betrokken is bij het primaire zorgproces in dienst nemen. • Op 17 januari 2012 was er een bericht dat kleed- en voogdijgelden van cliënten niet meer beschikbaar waren voor cliënten. De staatssecretaris geeft aan op korte termijn in gesprek te gaan met cliëntenorganisaties en brancheorganisaties om dit in het vervolg te voorkomen.
25-01-2012	De IGZ brengt een bezoek aan locatie Bronlaak te Oploo van DeSeizoenen.	<p>Dit bezoek is een follow-up toezichtbezoek in het kader van gefaseerd toezicht. Ze schrijft hierover in haar rapport: "De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft op 25 januari 2012, als vervolg op het gefaseerd toezichtbezoek van 26 mei 2011, een bezoek gebracht aan De Seizoenen, locatie Bronlaak te Oploo. Het bezoek had als doel de voortgang en de resultaten van de implementatie van het plan van aanpak te toetsen."</p> <p>De IGZ maakt het rapport openbaar op 18-07-2012.</p>
30-01-2012	De IGZ heeft een gesprek met verschillende partijen i.v.m. het verscherpt toezicht.	De IGZ spreekt met de twee nieuwe Bijzondere Ondernemingsraden, de twee nieuwe Centrale Cliëntenraden en de bestuurders en directie van de twee nieuwe organisaties (DeSeizoenen en van LSG-Rentray waarvan de Stichting Zonnehuizen Kind, Jeugd en Onderwijs deel uit maken). De IGZ volgt de ontwikkelingen aan de hand van tweewekelijkse rapportages over risico's, maatregelen en acties.
01-02-2012	De staatssecretaris van VWS beantwoordt de vragen die leden van de Tweede Kamer hebben gesteld bij het schriftelijk overleg van 26 januari 2012 over de stand-	De VVD, PVV, CDA, SP en GroenLinks hebben schriftelijke vragen gesteld n.a.v. de stand-van-zaken-brief over Stichting Zonnehuizen d.d. 23 januari 2012. De vragen en antwoorden gaan o.a. over de positie van het personeel van Stichting Zonnehuizen, de manier van onderhandelen bij overname, de uitvoering van het verscherpt toezicht door de IGZ, de kleed- en voogdijgelden van cliënten, het behoud van continuïteit van zorg en de waardering van panden van Stichting Zonnehuizen.

	van-zaken-brief inzake Stichting Zonnehuizen.	
20-03-2012	De staatssecretaris van VWS schrijft een brief aan de Tweede Kamer over de zak- en kleedgelden.	De staatssecretaris geeft aan zich ervoor in te spannen dat cliënten niet nogmaals de dupe worden van financiële problemen bij een instelling. Daarnaast geeft de staatssecretaris, samen met het ministerie van VenJ, aan zich eenmalig garant te stellen voor zak- en kleedgelden van de cliënten van Stichting Zonnehuizen.
11-04-2012	De IGZ heeft een gesprek met de centrale cliëntenraad (CCR), de Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) en de bestuurders van DeSeizoenen BV.	De CCR geeft een positief signaal af over de kwaliteit van zorg. Zij vinden wel dat ze nog onvoldoende bij de doorstart worden betrokken. De BOR heeft vertrouwen in de bestuurders. Met de bestuurders is gesproken over de kwaliteit van zorg op verschillende locaties, de organisatiestructuur, de personele ontwikkelingen, medezeggenschap van cliënten en de huisvesting.
12-04-2012	De IGZ heeft een gesprek met de centrale cliëntenraad (CCR), de Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) en de bestuurder van LSG-Rentray.	Volgens de CCR is er op alle vlakken sprake van vooruitgang. De BOR heeft vertrouwen in de directie en de bestuurder. Met de bestuurder en de directie is gesproken over kwaliteit van zorg, borging van cliëntgelden d.m.v. een derdenrekening, de toepassing van vrijheidsbeperking, zorgen over huisvesting op specifieke locaties en ontwikkelingen in de vastgoedportefeuille.
12-04-2012	Er vindt een overleg plaats tussen de heer Winter, LSG-Rentray, de betrokken banken en het WFZ.	De overnamepartijen (de heer Winter en LSG-Rentray) geven op hoofdlijnen weer wat hun beeld van de functionaliteit en kwaliteit van het vastgoed van Stichting Zonnehuizen is en welke onderdelen van de vastgoedportefeuille zij willen overnemen. Afsproken is dat dit in de komende maanden verder wordt uitgewerkt. De banken en het WFZ hebben in aansluiting hierop het initiatief genomen om de gehele vastgoedportefeuille van Stichting Zonnehuizen door een externe taxateur te laten beoordelen en waarderen.
23-05-2012	De IGZ brengt een bezoek aan de locaties Gennep Hoeve te Eindhoven en Elivagar te Roggel van DeSeizoenen.	Deze bezoeken worden afgelegd in het kader van het verscherpt toezicht. De IGZ maakt beide rapporten openbaar op 19-07-2012.
24-05-2012	De IGZ brengt een bezoek aan locatie Bronlaak van DeSeizoenen.	De IGZ heeft dit bezoek afgelegd in het kader van het verscherpt toezicht. De IGZ maakt het rapport openbaar op 19-07-2012.

29-05-2012	De IGZ brengt een bezoek aan het cluster IB (locatie Stenia) te Zeist van Zonnehuizen Kind & Jeugd .	De IGZ heeft dit bezoek afgelegd in het kader van het verscherpt toezicht. De IGZ maakt het rapport openbaar op 27-08-2012.
30-05-2012	De IGZ brengt een bezoek aan het cluster OBC (locatie De Brink) te Zeist van Zonnehuizen Kind & Jeugd.	De IGZ heeft dit bezoek afgelegd in het kader van het verscherpt toezicht. De IGZ maakt het rapport openbaar op 27-08-2012.
13-06-2012	De IGZ brengt een onaangekondigd bezoek aan de locatie Michaëlshoeve te Brummen van Zonnehuizen Kind & Jeugd.	De IGZ heeft dit bezoek afgelegd in het kader van het verscherpt toezicht. De IGZ stelt vast dat de RvB 'in control' is, maar dat de huisvesting in deplorabele toestand verkeert. De IGZ maakt het rapport openbaar op 04-09-2012.
10-07-2012	Het verscherpt toezicht voor DeSeizoenen wordt door de IGZ opgeheven.	Het verscherpt toezicht ten aanzien van alle kwaliteitsaspecten voor verantwoorde zorg wordt opgeheven.
10-07-2012	Het verscherpt toezicht voor Zonnehuizen Kind & Jeugd wordt door de IGZ deels verlengd.	Het verscherpt toezicht ten aanzien van alle kwaliteitsaspecten voor verantwoorde zorg wordt opgeheven, met uitzondering van het kwaliteitsaspect 'veiligheid', omdat er door de deplorabele staat van (belangrijke onderdelen van) het vastgoed er sprake is van een hoog risico op onveilige situaties. Zonnehuizen Kind & Jeugd moet vóór 1 oktober 2012 alle noodzakelijke maatregelen nemen om de huisvesting op alle locaties te verbeteren. De IGZ meldt dat de kwaliteit van de zorg voor de kinderen goed is. Het verscherpt toezicht wordt gecontinueerd tot 31 december 2012. De IGZ meldt begin september 2012, in het kader van dit onderzoek, dat er al verbetermaatregelen zijn getroffen op het gebied van de brandveiligheid, organisatie van de bedrijfshulpverlening, ontruimingsoefeningen en het opknappen van het terrein.
18-07-2012	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 25 januari 2012 aan Bronlaak te Oploo van DeSeizoenen wordt openbaar gemaakt.	Dit rapport heeft betrekking op het follow-up toezichtbezoek dat op 25 januari 2012 is afgelegd in het kader van gefaseerd toezicht. De IGZ geeft aan dat alle aandacht gegaan is naar het draaiende houden van de organisaties, waardoor veel randvoorwaardelijke zaken zijn blijven liggen. De IGZ ziet toename van de risico's en scoort vijf hoge risico's, ondermeer vanwege gebrek aan methodisch werken, onveiligheid, vrijheidsbeperking, personele onderbezetting en te weinig deskundigheid. Het verscherpt toezicht is al ingesteld. De IGZ complimenteert de medewerkers voor de getoonde inzet en betrokkenheid.
19-07-2012	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 24 mei 2012	Dit rapport heeft betrekking op het toezichtbezoek van 24 mei 2012 in het kader van het verscherpt toezicht.

	aan Bronlaak te Oploo van DeSeizoenen wordt openbaar gemaakt.	De IGZ concludeert dat er op de locatie Bronlaak te Oploo nu verantwoorde zorg wordt geboden.
19-07-2012	De rapporten van de IGZ over de bezoeken op 23 mei aan Genneper Hoeve te Eindhoven en Elivagar te Roggel van DeSeizoenen worden openbaar gemaakt.	De IGZ concludeert dat op beide locaties nu verantwoorde zorg wordt geboden.
27-08-2012	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 29 mei 2012 aan het cluster IB (locatie Stenia) te Zeist van Zonnehuizen Kind & Jeugd wordt openbaar gemaakt.	De IGZ stelt vast dat de RvB 'in control' is. Wel is een aantal woningen in deplorabele toestand.
27-08-2012	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 30 mei 2012 aan cluster OBC (locatie De Brink) te Zeist van Zonnehuizen Kind & Jeugd wordt openbaar gemaakt.	De IGZ stelt vast dat de RvB 'in control' is. De huisvesting is hier voldoende op orde en veilig. Er is sprake van een hoog risico vanwege onvoldoende scholing van medewerkers en onduidelijkheid onder personeel over toekomstige organisatorische ontwikkelingen.
04-09-2012	Het rapport van de IGZ over het bezoek op 13 juni 2012 aan de locatie Michaëlshoeve te Brummen van Zonnehuizen Kind & Jeugd wordt openbaar gemaakt	De IGZ stelt vast dat de nieuwe bestuurders 'in control' zijn, dat de huisvesting in deplorabele toestand verkeert en de dat lat hoger moet liggen om vrijheidsbeperking verder terug te dringen.